

SAMORZĄD

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM
SAMORZĄDU ZIEMSKIEGO

PRENUMERATA KWARTALNA
5 ZŁOTYCH POLSKICH.
NUMER POJEDYNCZY 50 GROSZY.
KONTO CZEKOWE POCZT. KASY OSZCZ. N 1520

KAROL MAKLES

OGŁOSZENIA ZWYKŁE ZA TEKSTEM
STRONA—10 ZŁ. POL. OGŁOSZENIA CYFROWE ILL.
STROWANE I W TEKŚCIE o 50 proc. DROŻEJ. OGŁO-
SZENIA ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH DOSTAR-
CZONE BEZPOŚREDNIO DO ADMINISTRACJI o 50 proc.
TANIEJ. OGŁOSZENIA, NADESŁANE BEZ PODANIA
WYMIARU, DRUKUJE SIĘ NA 10 STRONY.

PRASA CENTRALNYCH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH W DRUGIEJ RZECZYPOSPOLITEJ

ROK VI.

WARSZAWA, 20-go LIPCA 1924 R

Nr. 18.

DRUKARNIA ZRZESZENIA SAMORZĄDÓW

WARSZAWA, ul. OGRODOWA 46.

Konto czekowe P. K. O. N. 9.265.

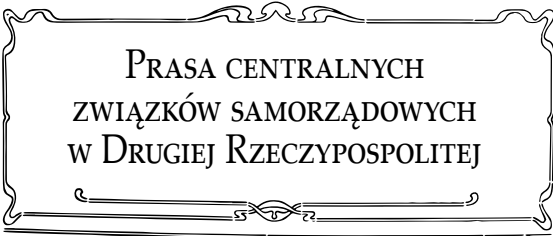
WYKONYWA WSZELKIE ROBOTY Z ZAKRESU DRUKARSTWA : INTROLIGA-
TORSTWA, W SZCZEGÓLNOŚCI: BLANKIETY, WEZWANIA, NAKAZY PŁATNICZE.
WZORY PODAŃ, KSIĘGI RACHUNKOWE, DZIENNIKI KORESPONDENCYJNE.
CZASOPISMA, OBWIESZCZENIA i inne NIEZBĘDNE URZĘDOM, SAMORZĄDOM i
INSTYTUCJOM DRUKI.

TREŚĆ Nr. 18. 1) Nowe ograniczenia.—B. Basiński. 2) Projekt rządowy ustawy o powiat. związkach komun. 3) Dr M. Jaroszyński.—Uzasadnienie projektu ustawy o powiatowych związkach komunalnych. 4) Projekt ustawy o powiatowych związkach komunalnych.—Dr M. Jaroszyński. 5) Życie samorządowe. 6) Kronika. 7) Cmieo i Wied: a) Dobry przykład, jak działa gmina zbiorowa, a jak jednoosobowa. b) Z gmin i gromad. 8) Z Biura Zjazdów Samorządu Ziemi. 9) Poradnik samorządowy. 10) Ogłoszenia.

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2014

Wydział Sanitarny Zrzeszenia Samorządów Powiatowych,
przypomina że termin nadsyłania przez Sejmiki zaliczek gotówkowych
po 1.000 złotych i weksli do wysokości 5.000 złotych z terminem
płatności na 1-go lipca b. r. jako pomoc finansową na rozrachunek
z Rządem za przejęcie Państwowych Zakładów Apropowizacji San-
tarnych zostaje przedłużony do 20-go czerwca b. roku.

PRASA CENTRALNYCH
ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH
W DRUGIEJ RZECZYPOSPOLITEJ

NR 3112

KAROL MAKLES

PRASA CENTRALNYCH
ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH
W DRUGIEJ RZECZYPOSPOLITEJ

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu śląskiego
KATOWICE 2014

Redaktor serii: Nauka o Książce i Bibliotece
TERESA WILKOŃ

Recenzent
JERZY SZMULSKI

Spis treści

Wstęp	9
-----------------	---

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Korzenie i rozwój samorządu Drugiej Rzeczypospolitej Polskiej oraz jego prasy – wprowadzenie do problematyki	19
Definicja terminu „prasa samorządowa”	19
Tradycje samorządu Drugiej Rzeczypospolitej Polskiej	23
Polski samorząd międzywojenny	33
Centralne związki samorządowe w polskim międzywojniu	41
Związek Miast Polskich	42
Związek Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej	51

ROZDZIAŁ DRUGI

Czasopisma centralnych związków samorządowych elementem rynku wydawniczego w dwudziestolecium międzywojennym	67
Charakterystyka statystyczna rynku wydawniczego	67
Oficjalne statystyki	67
Katalogi	72
Badania prasoznawcze	76
Geografia wydawnicza	80
Warunki prawne	81

ROZDZIAŁ TRZECI

„Samorząd. Tygodnik poświęcony sprawom samorządu terytorialnego” (1919–1939) – przykład prasy o charakterze informacyjnym	91
Dzieje czasopisma	91
Redakcja, administracja i wydawcy	102
Początki – 1919–1925	102
Pismo powszechnie – 1925–1939	130
Autorzy	156
Konstrukcja i tematyka pisma (działy, cykle tematyczne i dodatki)	160

Zagadnienia formalno-wydawnicze	186
Szata graficzna	186
Oprawa	186
Nagłówek i metryczka drukarska	188
Fotografie	190
Kartografia	192
Tabele	193
Pozostałe formy graficzne (rysunki i szkice)	194
Format i rozmiar strony druku	194
Objętość	195
Paginacja	196
Periodyczność	196
Baza poligraficzna	197
Nakład	199
Formy dystrybucji i cena	199
Reklamy	201

ROZDZIAŁ CZWARTY

„Samorząd Miejski. Miesięcznik Związku Miast Polskich” (1921–1939) – przykład samorządowego czasopisma popularnonaukowego	207
Geneza	207
Redakcja i autorzy	210
Stałe działy i cykle tematyczne	224
Zawartość treściowa	246
Gospodarka komunalna	246
Urbanistyka	249
Zagadnienia ustrojowe	251
Problemy prawodawcze, ustawodawstwo i orzecznictwo	252
Sprawy samorządowe	254
Analiza formalno-wydawnicza	257
Szata graficzna	257
Oprawa	257
Fotografie	259
Mapy i plany	261
Tabele	262
Rysunki i szkice	262
Format	263
Objętość	263
Paginacja	264
Periodyczność	265
Drukarnie i czcionki	266
Jakość i trwałość papieru	267
Nakład	269
Cena i formy dystrybucji	270
Reklamy	271

ROZDZIAŁ PIĄTY

„Samorząd Terytorialny. Kwartalnik, poświęcony teorii o życiu samorządu terytorialnego” (1929–1939) – przykład specjalistycznego czasopisma naukowego.	275
Powołanie i projekt periodyku	275
Twórcy pisma	280
Kompozycja i problematyka periodyku	287
Aspekty formalno-wydawnicze	305
Szata graficzna	305
Oprawa, strona tytułowa, spis treści, układ typograficzny tekstu	305
Materiał ilustracyjny (mapy, tabele, schematy i wykresy)	306
Papier	306
Format	307
Objętość	307
Paginacja	308
Periodyczność	308
Nakład	309
Cena, obszar i formy dystrybucji oraz odbiorcy.	309
Reklamy.	310
Zakończenie	313
Aneks	317
Materiał ilustracyjny	319
Indeks frekwencyjny autorów prasy centralnych związków samorządowych	340
Bibliografia wykorzystanego piśmiennictwa	377
Indeks osobowy	391
Summary	401
Zusammenfassung	403

Wstęp

Przedmiotem studium jest prasa centralnych związków samorządu terytorialnego, ukazująca się w latach 1919–1939¹. Są to periodyki organizacji samorządowych o zasięgu ogólnopolskim, skupiających jednostki międzykomunalne²: Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej oraz zmieniająca nazwę organizacja samorządów powiatowych – Związek Sejmików Powiatowych Rzeczypospolitej Polskiej, Zrzeszenie Samorządów Powiatowych i Związek Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej³.

Problematyką prasy zainteresowani są badacze wielu dziedzin nauki, m.in. bibliolodzy, kulturoznawcy, socjologowie i historycy. Periodyki Drugiej Rzeczypospolitej mają bogatą, choć niekompletną, literaturę przedmiotu. Gazety i czasopisma ogólnopolskie tego okresu – zarówno w ujęciu ogólnym, jak i cząstkowym – stały się obiektem wielu publikacji naukowych⁴.

¹ Prezentowane opracowanie jest publikacją obronioną w 2011 roku rozprawy doktorskiej, zatytułowanej *Prasa centralnych związków samorządowych w Drugiej Rzeczypospolitej Polskiej – studium historyczno-bibliologiczne*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Danuty Sieradzkiej w Zakładzie Historii Książki i Bibliotek w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Do publikacji załączono – zawierający prawie 1 200 opisów – *Indeks frekwencyjny autorów prasy centralnych związków samorządowych*. Opracowanie uwzględniła stan badań do roku 2011. Maszynopis został złożony do wydania w 2012 roku.

² Zob. np. R. GROCHOWSKI: *Centralne związki samorządowe*. „Kalendarz Samorządowy” na rok 1929. Warszawa 1929, s. 234–260.

³ Organizacje zrzeszające powiaty nazywać będą Związkiem Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej – zgodnie z sugestią recenzenta, prof. dr. hab. Ryszarda Szweda, oczywiście, jeśli wskazanie na konkretną organizację nie będzie konieczne ze względów merytorycznych.

⁴ Zob. np. T. KŁAK: *Czasopisma Awangardy*. Cz. 1–2. Wrocław 1978–1979; A. PACZKOWSKI: *Prasa polska w latach 1918–1939*. Warszawa 1980; J. ŁOJEK, J. MYŚLIŃSKI, W. WŁADYKA: *Dzieje prasy polskiej*. Warszawa 1988, s. 92–133; A. MAGNOWSKA: *Polska prasa studencka w II Rzeczypospolitej*. Poznań 1994; I. MICHAŁSKA: *Czasopisma dla dzieci w okresie Drugiej Rzeczypospolitej*. Łódź 1994; J. PYTEL: *Polska prasa wojskowa 1914–1921. Powstanie, rozwój i jej miejsce w życiu politycznym*. Toruń 2002; A. KAŁETA: *Polskie katolickie czasopiśmiennictwo misyjne w II Rzeczypospolitej*. Kalisz 2001; G. WRONA: *Polskie cza-*

Przede wszystkim zagadnienie czasopiśmiennictwa samorządowego zostało omówione w wielu pracach badających prasę lokalną. Brak w nich, niestety, odwołania do tematyki ogólnopolskiej⁵, dotychczas badacze bowiem w niewielkim stopniu uwzględniali centralne periodyki samorządowe⁶.

Odniesienia do czasopism związków samorządowych często odnaleźć można na łamach publikacji dotyczących samorządu komunalnego (terytorialnego) pióra m.in. takich autorów, jak Jerzy Panejko, Jan Tarno, Danuta Sieradzka, Ryszard Szwed i Stanisław Wójcik, dla których przy braku zasobów archiwalnych czasopisma te są podstawowym i cenionym źródłem informacji⁷.

Temat pism samorządowych przez długie lata nie budził głębszego zainteresowania badaczy. Po dzień dzisiejszy mało wiemy o różnorodnym charakterze tych wydawnictw. Zagadnienia te są nie w pełni rozpoznane, a zasługują na syntetyczne opracowanie.

Jedynie artykuł Szweda, zatytułowany *Centralna prasa samorządowa w Polsce w latach 1918–1939*⁸, jest poświęcony – jako osobnemu problemowi – ogólnopolskiemu czasopiśmiennictwu samorządowemu. Autor uwzględnił – oprócz trzech wybranych przeze mnie czasopism – również „Głos Gminy

sopisma naukowe w latach 1918–1939. Kraków 2005; A. GRABOŃ: *Problematyka żydowska na łamach prasy akademickiej w okresie międzywojennym*. Kraków 2008; T. MIELCZAREK: *Prasa w systemie politycznym Drugiej Rzeczypospolitej (1918–1939)*. Sosnowiec 2009.

⁵ Zob. np. S. SOBOL: *Prasa powiatowa w Polsce*. Kraków 1975; A. NOTKOWSKI: *Polska prasa prowincjonalna Drugiej Rzeczypospolitej (1918–1939)*. Warszawa 1982; D. PIETRUCH-REIZES: *Informacja o prawie na Śląsku w latach 1922–1939 (na przykładzie wydawnictw urzędowych województwa śląskiego)*. W: „Śląskie Miscellanea”. T. 8. Red. J. MALICKI, K. HESKA-KWAŚNIEWICZ. Katowice 1995, s. 78–85; R. KOWALCZYK: *Prasa lokalna w Polsce*. Poznań 2000; *Oblicza prasy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego 1918–1939*. Red. D. ROTT. Katowice 2004; J. LACHENDRO: *Prasa województwa krakowskiego 1918–1939*. Kraków 2006.

⁶ Zob. np. A. SULIGOWSKI: *Bibliografia prawnicza polska XIX i XX wieku. Poprzedzona słowem wstępnym i rzutem oka na twórczość piśmienniczą prawników polskich w ciągu XIX i pierwszego dziesięciolecia XX wieku*. Warszawa 1911; S. PODWIŃSKI: *Bibliografia polskiej literatury o samorządzie terytorialnym (1860 – I VIII 1925)*. Warszawa 1926; S. ŁOZA: *Hoesika „Bibliografia prawnicza polska 1918–1928”*. Warszawa 1930; A. WIKTOROWSKA: *Polska bibliografia prawnicza samorządu terytorialnego 1840–1983*. Wrocław 1986.

⁷ Zob. np. T. BIGO: *Związki publiczno-prawne w świetle ustawodawstwa polskiego*. Warszawa 1928; J. PANEJKO: *Geneza i podstawy samorządu europejskiego*. Wilno 1934; D. SIERADZKA: *Samorząd komunalny woj. śląskiego 1920–1939. Aspekty polityczne i narodowościowe*. Gliwice 1992; S. WÓJCİK: *Samorząd terytorialny w XX wieku*. Lublin 1999; J. TARNO: *Samorząd terytorialny w Polsce*. Warszawa 2002; M. GRZYBOWSKA: *Decentralizacja i samorząd w II Rzeczypospolitej*. Kraków 2003; R. SZWED: *Centralne związki samorządowe w Polsce (1917–2003)*. Związek Miast Polskich. Związek Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej – Związek Powiatów Polskich. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Częstochowa 2003; S. WYKRĘTOWICZ: *Samorząd w Polsce. Istota, formy, zadania*. Poznań 2004; E. ZIELIŃSKI: *Samorząd terytorialny w Polsce*. Warszawa [2004].

⁸ Zob. R. SZWED: *Centralna prasa samorządowa w Polsce w latach 1918–1939*. W: *Polska – Europa – świat XX wieku. Studia i szkice ofiarowane Profesorowi Włodzimierzowi Bonusiakowi, w czterdziestolecie Jego pracy twórczej*. Red. W. WIERZBIENKA. Rzeszów 2005, s. 635–644.

Wiejskiej” oraz inne tytuły o charakterze samorządowym, niebędące wydawnictwami centralnych związków samorządowych. Ten cenny tekst stanowi pierwsze ujęcie tego zagadnienia i jest inspiracją do badań nad ogólnopolską prasą samorządową.

Dostrzegając wcześniejsze niedostatki, postanowiłem zbadać i opracować prasę centralnych związków samorządowych. Szczegółowemu oglądowi poddałem tygodnik ogólnopolskich organizacji powiatowych – „Samorząd” (1919–1939), miesięcznik działaczy municypalnych – „Samorząd Miejski” (1921–1939), oraz kwartalnik poświęcony teorii i życiu komunalnemu – „Samorząd Terytorialny” (1929–1939)⁹. Te tytuły są najbardziej reprezentatywne dla ogólnopolskiej prasy samorządowej dwudziestolecia międzywojennego, gdyż wiążą się z największymi organizacjami samorządowymi, reprezentującymi sejmiki powiatowe i powiaty, miasta, gminy oraz gromady, a stanowią egzemplifikacje różnych typów periodyków: tygodnika, miesięcznika i kwartalnika, przy czym z typologią częstotliwości ukazywania się łączy się szeroko rozumiany charakter periodyków: informacyjny, popularnonaukowy i specjalistyczny – naukowy.

Wybrane tytuły – mimo pewnych różnic – pełniły względem odbiorców zbliżone funkcje: niezmiennie dążono do wielopłaszczyznowej, praktycznej pomocy w rozwiązywaniu trudności życiowych obywateli, starano się wspierać integrację i rozwój intelektualny społeczeństwa, działano na rzecz wszechstronnej – m.in. administracyjnej, finansowej, gospodarczej, kulturowej czy naukowej – odbudowy państwa polskiego. Patriotyczna działalność możliwa była w szerokim zakresie, gdyż zadania i kompetencje samorządów dotyczyły wszystkich aspektów funkcjonowania społeczeństwa w odradzającym się kraju. Znalazło to odzwierciedlenie w szerokim wachlarzu problematyki pojawiającej się na łamach czasopism samorządowych oraz

⁹ Prócz omówionych tytułów, wydawanych przez centralne związki samorządowe, ukazywał się także „Głos Gminy Wiejskiej” – organ Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej. Pismo to, podobnie jak organizacja, powstało dopiero w 1925 roku. Do momentu powołania centralnej organizacji gmin wiejskich sprawy tych jednostek samorządu terytorialnego reprezentowane były przez Związek Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej. Tak samo było na płaszczyźnie słowa drukowanego, czyli w prasie. Tygodnik Związku Powiatów „Samorząd” od początku swego ukazywania szeroko poruszał zagadnienia gminy wiejskiej. Dodatkowo, starając się reprezentować sprawy gminy wiejskiej, od 1921 roku redagował – zmieniając wielokrotnie tytuł – dodatek „Nasza Gmina”, późniejszą „Gminę i Wieś”, która w pewnym okresie wychodziła nawet jako autonomiczny tytuł adresowany do samorządowców i mieszkańców wsi. Mimo powołania centralnej organizacji zrzeszającej gminy wiejskie, nie udało się uzyskać powszechności tego centralnego związku, który przez cały okres dwudziestolecia skupiał niewielką liczbę członków. Samo zaś czasopismo „Głos Gminy Wiejskiej”, choć interesujące i warte omówienia, miało nie tak duży zasięg oddziaływania i siłę opiniotwórczą, jak pozostałe periodyki centralnych związków samorządowych. Często tematyka poruszana na łamach dwutygodnika gminy wiejskiej pokrywała się z problematyką dodatku gminno-wiejskiego tygodnika „Samorząd”. Dlatego właśnie, po zapoznaniu się z tytułem i rozważywszy wszystkie przedstawione aspekty, podjąłem decyzję o ograniczeniu wyboru do 3 tytułów.

wywarło wpływ na zadania stawiane przed prasą centralnych związków samorządowych¹⁰.

W moich badaniach zasadnicze znaczenie miała analiza archiwalnych egzemplarzy kompletnych roczników „Samorządu”, „Samorządu Miejskiego” oraz „Samorządu Terytorialnego”, a także osobno ewidencjonowanych stałych dodatków do tych pism: „Biuletynu Ogrodniczego”, „Biuletynu Urbanistycznego”, „Biuletynu Wodociągowo-Kanalizacyjnego”, „Biuletynu Związku Pracowników Komunalnych Rzeczypospolitej Polskiej”, „Gminy i Wsi”, „Przeglądu Tygodniowego” („Przeglądu Samorządowego”), „Przyjaciela Zdrowia”, „Naszej Gminie”, „Ubezpieczeń, Odbudowy, Pożarnictwa”, „Wsi i Gminy”, „Zdrowotności Publicznej” – pochodzących z Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Śląskiej i zbiorów prywatnych. Do analizy pozyskałem również egzemplarze archiwalne wcześniejszych „Samorządów”: egzemplarze z lat 1881–1887, należące do zasobów Lwowskiej Biblioteki im. Wasyla Stefanyka, egzemplarze z roku 1915, będące w posiadaniu Biblioteki Narodowej i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, oraz egzemplarze wydawanego w okresie 1918–1919 lubelskiego poprzednika ogólnopolskiego tygodnika, znajdujące się w Bibliotece Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dotarłem ponadto do „Samorządu Miejskiego” z 1918 roku, zachowanego w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej, a także do druków Biura Pracy Społecznej – z Biblioteki Raczyńskich. Przeprowadziłem kwerendy archiwalno-biblioteczne w innych jednostkach na terenie Polski oraz za granicą, m.in. w Austriackiej Bibliotece Narodowej. Zbiory tam odnalezione pokrywały się z wcześniej poznanymi lub były niekompletne. Ponieważ zasoby wymienionych księżnic pozwoliły zgromadzić kompletną dokumentację analizowanych przeze mnie archiwalnych periodyków, nie było konieczności wykorzystywania źródeł z innych księgozbiorów.

Równie ważnym elementem okazały się zasoby archiwalne. Odwołałem się do wykazów druków zgromadzonych w Archiwum Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie i Archiwum Państwowym w Krakowie. Pomocne mi były również dokumenty ze stołecznego Archiwum Akt Nowych, Archiwum Polskiej Akademii Nauk oraz materiały jednostek Archiwum Państwowego w Poznaniu i Katowicach¹¹.

Cenne źródła stanowiły także rękopiśmienne pamiętniki Aleksandra Bogusławskiego, umiejscowione w Bibliotece Narodowej, oraz Juliusza Zda-

¹⁰ Na takie uwydatnienie niezwykle ważnych społecznie funkcji pełnionych przez prasę samorządową zwróciła mi uwagę w recenzji prof. dr hab. Irena Socha. Dlatego problematyka czasopism centralnych związków samorządowych jako narzędzia procesu społeczno-historycznego, mającego na celu m.in. odbudowę oraz kształtowanie się nowoczesnego, demokratycznego i obywatelskiego państwa, została przeze mnie szerzej zaakcentowana.

¹¹ Szczegółowy wykaz źródeł archiwalnych zawarty został w *Bibliografii wykorzystanego piśmiennictwa*.

nowskiego, przechowywane w Bibliotece Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Z uwagi na specyfikę przedmiotu pracy prowadzone przeze mnie badania nad historią i funkcją prasy mają charakter bibliologiczny oraz historyczny, gdyż pod takim kątem analizuję periodyki. Metody badawcze i wspierające je szczegółowe techniki badawcze z wykorzystywanych przeze mnie nauk najczęściej stosowane są w prasoznawstwie, zwłaszcza technika analizy zawartości treści poszczególnych czasopism¹². Przy zbieraniu materiałów były mi pomocne: metoda analizy i krytyki źródeł archiwalnych, właściwa dla studiów historycznych, oraz metoda bibliograficzna. Przy oglądzie z autopsji międzywojennych egzemplarzy czasopism samorządowych, stanowiących podstawowy materiał archiwalny, eksplorowaniu zasobów archiwalnych oraz ustaleniu danych faktograficznych stosowałem metodę analizy i krytyki źródeł archiwalnych. Z kolei metoda bibliograficzna okazała się przydatna do stworzenia – przy wykorzystaniu zasadniczego materiału – bibliografii zawartości omawianych czasopism, indeksowania aktywności autorów, do opracowania danych statystycznych, dotyczących dziejów prasy, oraz do badania publikacji rejestrujących rynek czasopism i bibliografii specjalnych z zakresu tematyki samorządowej¹³. Omawiane przeze mnie periodyki poddałem wieloaspektowej analizie, posiłkującej się metodami księgoznawczymi, co implikuje aspekt historyczny, w szczególności w zakresie genezy pism, a także biografii oraz twórczości redaktorów i autorów. Przedmiot pracy został przeanalizowany w sposób formalno-wydawniczy przy wsparciu: metod bibliologicznych oraz technik badań fizyko-chemicznych, zwłaszcza metody stykowej, wykorzystanej przy badaniu stanu zachowania egzemplarzy¹⁴. Pierwsze działanie pozwoliło usystematyzować przedmiot pracy. W sposób indywidualny scharakteryzowałem konstrukcję działową, posiłkując się metodą bibliograficzną i metodą statystyczną. Przy opisie przekroju tematycznego wykorzystałem metodę analizy, krytyki i interpretacji piśmiennictwa, wspierając się opracowanymi adnotowanymi materiałami

¹² Zob. np. I. TETELOWSKA: *Szkice prasoznawcze*. Kraków 1972; M. KAFEL: *Prasoznawstwo. Wstęp do problematyki*. Warszawa 1969; M. TYROWICZ: *O potrzebie planowania i metodzie badań w historii czasopiśmiennictwa*. W: *Metody i techniki badawcze w prasoznawstwie*. T. 1. Red. M. KAFEL. Warszawa 1969, s. 193–200; W. SPALENIAK: *Metody badawcze w prasoznawstwie*. W: *Metodologia bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej oraz Bibliotekę Główną UAM 17–18 XII 1974 r.* Red. S. KUBIAK. Poznań 1976, s. 171–180.

¹³ Zob. E. SŁODKOWSKA: *Bibliografia osobowa*. W: *Metodyka bibliografii. Poradnik dla autorów bibliografii specjalnych*. Red. H. HLEB-KOSZAŃSKA, M. DEMBOWSKA, H. SAWONIAK. Warszawa 1963, s. 336–344; S. SKWIROWSKA: *Bibliografia zawartości czasopisma*. W: *Metodyka bibliografii...*, s. 346–366.

¹⁴ Fizyko-chemiczną metodę stykową zastosowałem przy badaniu jakości i trwałości papieru miesięcznika „Samorząd Miejski”. Szczegółowy opis wykorzystania metody przedstawiam w podrozdziałach poświęconych aspektom formalno-wydawniczym.

bibliograficznymi. Moja praca jest więc próbą bibliologicznego spojrzenia na omawiane periodyki, wykorzystującą metody historyczne.

Z uwagi na to, iż periodyków nie należy rozpatrywać w izolacji, czyli z pominięciem kontekstu, starałem się jak najszerszej ująć rozpatrywaną problematykę centralną, a więc nie ograniczyłem się do wybranych czasopism, ale zająłem się także ich najbliższym, macierzystym kontekstem kulturowo-historycznym – prasą związków samorządu wyrastającego z tradycji rodzimych i europejskich.

Rozprawa ma charakter problemowo-chronologiczny. Zawiera – w rozdziale pierwszym – wyjaśnienie terminu „prasa samorządowa”. W pracy uwzględnione zostały ponadto tradycje samorządu i problematyka centralnych związków, stanowiące element historycznego spojrzenia na narodziny polskiej administracji oraz instytucji państwowych w efekcie odzyskania przez Polskę niepodległości. Zaprezentowano także proces konstituowania się oraz działalność Związku Miast Polskich i Związku Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej.

W rozdziale drugim podjąłem próbę umiejscowienia ogólnopolskich wydawnictw samorządowych na rynku prasowym. Omówiłem tu kontekst statystyczny, geografę wydawniczą oraz zagadnienia dotyczące sytuacji prawnej, w której funkcjonowały czasopisma centralnych związków samorządowych.

Następnie – w kolejnych rozdziałach – zaprezentowałem, stosując jednolity model, tytuły: „Samorząd”, „Samorząd Miejski”¹⁵, „Samorząd Terytorialny”. Przedstawiłem ich genezę oraz wydarzenia, które wpłynęły na powstanie pism. Przeanalizowałem ich formy wcześniejsze, oddziałujące na ostateczny charakter i kształt periodyków. Uwzględniłem bazę materialną, zadania oraz dzieje czasopism, sylwetki redaktorów i autorów w kontekście ich wpływu na kształt pism. Scharakteryzowałem stałe działy i cykle tematyczne, a także dokonałem analizy treściowej (struktury tematycznej) i formalno-wydawniczej. Skupiłem się zatem na następujących elementach: szata graficzna, układ typograficzny, oprawa, materiał ilustracyjny (fotografie, materiały kartograficzne, tabele, rysunki i szkice), stopka redakcyjna, zasięg oddziaływania (nakład, obszar kolportażu, sposoby prenumeraty i odbiorcy), format, objętość, paginacja, cena, łamanie tekstu, baza poligraficzna (drukarnie), jakość i trwałość papieru, a także reklamy. Partie tekstu poświęcone poszczególnym tytułom dopasowane zostały – z uwagi na rozmiar poszczególnych czasopism – do ich cyklu wydawniczego oraz periodyzacji¹⁶.

¹⁵ Czasopismo to było już obiektem moich obszerniejszych analiz w – napisanej pod kierownictwem prof. dr hab. Danuty Sieradzkiej – pracy magisterskiej „*Samorząd Miejski*” (1929–1939) – *próba monografii bibliograficznej* (Katowice 2006, s. 152).

¹⁶ Objętość części poświęconych wybranym przeze mnie tytułom jest uzależniona od różnej ich periodyzacji i okresu ukazywania się, a także od utrzymania jednakowego stopnia szczegółowości prze-

Studium zamyka zakończenie. Dopełnieniem są bibliografia wykorzystanego piśmiennictwa, materiał ilustracyjny, indeks frekwencyjny autorów oraz indeks osobowy.

W pracy szczegółowo omówiłem wydawnictwa i działy o charakterze dokumentacyjnym, czyli bibliograficznym, publikowane na łamach prasy centralnych związków samorządowych. Wnikliwie przeanalizowałem ukazujące się w „Samorządzie Miejskim” działy: *Tablettes Dokumentaires Municipales*, *Autonomie Municipale* oraz *Bibliografię Miast Polskich*, zamieszczone w „Samorządzie” działy: *Przewodnik wśród Książek* oraz *Oceny i Sprawozdania*, pochodzące z „Samorządu Terytorialnego” działy: *Bibliografia*, *Zagadnienia Samorządowe w Prasie* i *Przegląd Piśmiennictwa*, a także takie publikacje, jak *Bibliografia dotycząca działalności samorządu w zakresie oświaty pozaszkolnej* oraz *Bibliografia literatury o gminie wiejskiej*¹⁷. W wielu przypadkach sporządzone przeze mnie opracowania tychże działów bądź publikacji dokumentacyjnych czy bibliografii są ich pierwszą analizą, gdyż dotąd nie zostały one ani spostrzeżone, ani scharakteryzowane przez badaczy dziejów bibliografii, a stanowią bardzo wartościowy pod wieloma względami zabytek bibliografii.

Prasa centralnych związków samorządowych nie była dotychczas przedmiotem badań naukowych, a co za tym idzie – brak jest systematycznego opracowania tegoż zagadnienia. W publikacjach zbiorowych znajdują się tylko nieliczne, pobieżne informacje o czasopismach, mające charakter ogólnikowy. Prezentowana przeze mnie praca, choć w znaczący sposób poszerza dotychczasową wiedzę o prasie samorządowej, nie pretenduje do całościowego ujęcia tematyki, ma jednak ambicję przedstawienia – na wybranych trzech przykładach – konstytutywnych elementów czasopism ukazujących się pod egidą centralnych związków samorządowych. Może też stanowić inspirację do dalszych badań prasy samorządowej w Drugiej Rzeczypospolitej¹⁸.

Przygotowaniu tak obszernej rozprawy towarzyszyło wsparcie wielu osób. W tym miejscu pragnę podziękować Pani prof. dr hab. Danucie Sieradzkiej z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, która – jako mój promotor i wielo-

prowadzanych analiz. Czasopisma w niniejszej pracy omówione zostały w porządku chronologicznym – od najstarszego poczynając, co idzie w parze z ich objętością i gradacją periodyzacyjną. Najbardziej rozbudowany materiał stanowił wychodzący najdłużej, bo 21 lat, a przy tym ukazujący się najczęściej, tygodnik „Samorząd”. Toteż część jemu poświęcona jest najobszerniejsza. Kolejne chronologicznie i objętościowo rozdziały dotyczą: ukazującego się 19 lat miesięcznika „Samorząd Miejski” oraz drukowanego najkrócej, gdyż 11 lat, kwartalnika „Samorząd Terytorialny”.

¹⁷ Zgodnie z zasadami z 8 grudnia 2008 roku, odnoszącymi się do tytułów w wydawnictwach ciągłych, z wyjątkiem wewnętrznych spójników i przyimków wszystkie pozostałe wyrazy w tych wydawnictwach piszę wielką literą; nazwy działów wyróżniam kursywą, podobnie jak to się czyni także w przypadku wydawnictw nieciągłych.

¹⁸ Korzystając ze starszych tekstów, modernizuję interpunkcję i ortografię.

letni badacz problematyki samorządowej – służyła mi zawsze bezcennymi sugestiami.

Na końcowy kształt książki wpływ miały recenzje rozprawy doktorskiej, sporządzone przez Panią prof. dr hab. Irenę Sochę z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz przez Pana prof. dr hab. Ryszarda Szveda z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, znanego autora opracowań z zakresu samorządu polskiego, z okresu 1918–1939, stanowiących nieprzebrane źródło wiedzy, a także recenzja wydawnicza Pana prof. dr hab. Jerzego Smulskiego z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Życzliwe spostrzeżenia recenzentów pozwoliły na doszlifowanie tekstu.

Powstaniu książki pomogła przychylność, niegasnące słowa motywacji i pomoc innych, licznych współpracowników z Wydziału Filologicznego na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, a zwłaszcza z Zakładu Historii Książki i Bibliotek, działającego w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej.

Niezbędne przy badaniach prasoznawczych są rozliczne źródła, do których – dzięki życzliwości osób pracujących w wymienionych bibliotekach – miałem swobodny dostęp. Nieprzebraną skarbnicą wiedzy i materiałów stał się zwłaszcza księgozbiór katowickiego antykwariusza Pana Witolda Adama Sojki, udzielającego mi także merytorycznych wskazówek. Podczas krakowskich eksploracji mogłem liczyć na koleżeńską pomoc Pana dr. Piotra Makucha.

Wszystkim wymienionym i tym, których nie wspomniałem – zwłaszcza rodzinie, przekazuję słowa podziękowań za wsparcie, pomoc oraz życzliwość.

Indeks frekwencyjny autorów prasy centralnych związków samorządowych

Poniżej przedstawiono spis autorów występujących na łamach „Samorządu”, „Samorządu Miejskiego” i „Samorządu Terytorialnego”. Znalazły się tu też odsyłacze do „kryptonimów”, którymi – jak ustaliłem – posługiwali się nosiciele poszczególnych nazwisk. Sygnatury ułożone są alfabetycznie. W nawiasach kwadratowych podaję rozszyfrowane, z wykorzystaniem dostępnych mi źródeł biograficznych, imiona autorów. Nie wszystkie można było rozszyfrować, podobnie jak nazwiska. Dla rozróżnienia tytułów czasopism, ich numerację zapisałem trzema stylami typograficznymi: antykwą w przypadku „Samorządu”, kursywą – „Samorządu Miejskiego” i czcionką pogrubioną – „Samorządu Terytorialnego, na przykład:

- 1/1931 – numer „Samorządu”,
- *1/1931* – numer „Samorządu Miejskiego,
- **1/1931** – numer „Samorządu Terytorialnego”.

W ramach każdej sygnatury zastosowałem układ chronologiczny. W kolejności następstwa uszeregowałem także publikacje w obrębie roczników. Pierwsze cyfry rekordu oznaczają numer (bądź przedział numerów), w którym (lub w których) znalazły się teksty z poszczególnymi sygnaturami. Myślnik między oznaczeniami numerów zastosowałem w przypadku przedziału, czyli zespołu więcej niż jednego, niełączonego numeru, w którym występuje przynajmniej raz taka sama sygnatura (na przykład 1–4/1921). Dywizem oznaczyłem zaś numery łączone (na przykład 1-2/1921). Po ukośniku podany jest rok wydania.

Spis ma na celu zindeksować nazwiska autorów i wykazać ich aktywność na łamach omówionych przeze mnie periodyków. Opracowany został na podstawie bibliografii zawartości czasopism, wykonanej z autopsji.

A

- A. – 27-28/1927, 17/1932, 4-5/1933, 12/1933, 26/1933, 10/1934, 12/1934, 18/1934, 21/1934, 25/1934, 27/1934, 29/1934, 31-32/1934, 39/1935, 26/1937, 31/1937, 40/1937, 41/1937, 43/1937, 45/1937, 47/1937, 49/1937, 1/1938, 3-4/1938, 7-8/1938, 10-13/1938, 15/1938, 17-19/1938, 21/1938, 24/1938, 25/1938, 28/1938, 36/1938, 38/1938, 40-42/1938, 44-47/1938, 49/1938, 51-52/1938, 1-4/1939, 7-9/1939, 11-13/1939, 15-17/1939, 19-20/1939, 22-23/1939, 32-35/1939, **1/1939**
- a. – 44/1932
- A.A. – 14/1925
- A.B. – 40/1925, 26/1926, 29/1926, 46/1926, 3/1927, 5/1927, 8/1927, 13-14/1927, 20/1927, 23/1927, 26/1927, 30-31/1927, 39/1927, 41-42/1927, 50/1927, 12/1928, 14/1928, 16/1928, 20/1928, 22/1928, 24/1928, 28/1928, 29-30/1928, 42/1928, 11-12/1929, 17/1929, 20/1929, 22/1929, 3/1930, 13/1930, 20/1930, 33/1930, 35/1930, 2/1931, 4/1931, 8/1931, 16/1931, 21-23/1931, 25-27/1931, 32/1931, 39-40/1931, 42-44/1931, 46-47/1931, 49-50/1931, 1/1932, 12/1932, 21-24/1932, 26/1932, 35/1932, 39/1932, 43/1932, 17/1935, 18/1935, 39/1935, 21-24/1937, 28/1937, 31-32/1937, 24/1938, 1/1939, 24/1939
- A.Ch. – 34/1934, 40/1934, 11/1935, 37/1936, 46/1937, 40/1938, 46/1938
- A.G. – 4/1939
- A.H. – 33/1925, 37/1926, **4/1929**, 10/1931, 17/1931, 24/1931, 38/1931, 45/1931, 43/1932, 28/1933, 10/1934, 28/1934, 47/1934, 38/1935
- A.Hen. – 1/1929
- A.J. – 13/1929
- A.K. – 3/1926, 5/1926, 35/1926, 38/1926, 41/1926, 43/1926, 49/1926, 2/1927, 15/1927, 17/1928, 4/1929, 11/1929, 11/1929, 17/1929, 20/1929
- A.N. – 25/1925, 6/1927, 12/1927, 52/1930
- A.P. – 43/1935, 46/1935
- A.Z. – 42/1938
- A.Żyw. – 23/1927
- Abłamowicz Konstatnty – 5/1920
- Adamowski A. – 32/1924
- Ah. – 31-32/1920
- Al. Pr. – 21/1936
- Alda W. – 21/1929
- alp. – 29/1925
- Andraszkiwicz R.[oman] – 52/1931, 12-13/1933, 33/1933, 39/1933, 40/1933, 17/1934, 48/1934, 52/1934, 16/1935, 2/1936, 8/1936, 42/1936, 33/1937, 24/1938, 30/1939, 14/1939, 29/1939
- Andrzejkowicz H. – 5/1930, 9/1930
- Antoniewski Roman – 26/1924
- Aywas F.[ranciszek] – 5/1927
- Aywas S. – 4/1929, 9/1929

B

- B. – 42/1925, 19/1926, 24/1929, 24/1931, 35/1933, 24/1934, 33/1936
B.B. – 48/1926, 7/1933, 37/1933, 48/1934
B.J. – 23/1935
B.K. – 26/1935
B.K.D. – 3/1936, 6-7/1936, 12/1936, 32/1936, 37/1936, 35/1937
B.M-ki – 1/1926
B.P. – 10/1930
B.S. – 13/1937, 9/1938
B.Z. – 1/1926
B-f – 19/1934
Babski B. – 13/1925
Badura W.[incenty] – 50-51/1925
Bajkiewicz Jerzy – 20/1929
Baldwin – 12-15/1922
Balicki Zygmunt – 35/1938
Balsiger Maria – **3/1938**
Bałaban Tadeusz Marian – 1/1921
Bar Józef – 40/1935, 42/1935, 1/1936, 3/1937, 4/1937, 15-16/1938, 21/1938, 28/1938, 31/1938, 43/1938, 50/1938, 15/1939, 30/1939
Bar Ludwik – 8/1936, 16/1936, 20/1936, 30/1936, 48/1936, 50/1936, 3/1937, 8-9/1937, 14/1937, 21/1937, 32/1937, 32-33/1937, 42/1937, 5/1938, 6/1938, 11-12/1938, **1-2/1938**, zob. też L. Bar.
Baranowski Włodzimierz – 37/1931, 3/1932
Barański Józef – 3/1938
Barciszewski Leon – 22/1932
Barén Nils – 39/1927
Basiński B. – 18/1924, 3/1929
Bazier J. – 38-39/1922
Bek Józef Alojzy – 4/1925, 12/1925, 28/1925, 39/1925, 47/1925, 1-2/1926, 4-7/1926, 11/1926, 15/1926, 23-25/1926, 36-37/1926, 52/1926, 10/1927, 17/1927, 20-21/1927, 24-25/1927, 34/1927, 35/1927, 37/1927, 40/1927, 42-44/1927, 5/1928, 7/1928, 44/1928, 46/1928, 50/1928, 18/1929, 49/1929, **1/1929**, 1/1930, 19/1930, 25/1930, 42/1930, 48/1931, 20/1931
Bergman Leon – 10/1936
Bereziański Michał – 38/1938, 41/1938, 52/1938
Bernas Konstanty – 27/1924, 31/1931
Bero J. – 24/1934, 9/1936, 24/1936, zob. też B.J.
Biegeleisen Bronisław – 3/1929
Biegeleisen Leon Władysław – 1-3/1928, 5-7/1928, 10-12/1928, 1/1929, 3-12/1929, **1/1930**, **1-2/1931**, 28/1934, **2-3/1934**, 9/1935, 1/1935, 6/1935, 10/1935, 19/1935, 22/1935, 12/1936, zob. też L. Wł. B.

- Bielecki J. – 23/1927, 45/1927, 1/1928, 6/1928
Bieliński Kazimierz – 14-15/1934, 23/1934, 1/1937
Bieńkowski Stefan – 42/1935
Bigo Tadeusz – 20/1938
Bilek Mieczysław – 28–29/1925, 51/1925, 19/1936, 6/1938, 13/1938
Bilewicz Antoni – 17/1926
Biłyj Ihnat – 9–10/1922
Biskupski St. – 21/1932
Blachowski Bronisław – 21/1932
Bleński I. – 31/1925
Bogatkowski Henryk – 21-22/1922, 1/1923
Bogucki W.[incenty] – 4/1921, 1/1922
Bogusławski Aleksander – 1–2/1919, 5/1920, 11/1920, 16/1920, 19/1920, 26–30/1920, 7/1921, 13–14/1921, 18/1921, 2/1922, 6/1922, 8/1922, 11/1922, 13/1922, 16/1922, 18–19/1922, 38/1922, 5/1923, 12/1923, 20/1923, 17/1935, 24/1925, 26/1925, 32/1925, 43/1925, 46/1925, 49/1925, 1/1926, 3/1926, 5/1926, 7–8/1926, 13/1926, 22/1926, 28/1926, 35/1926, 37/1926, 41/1926, 47/1926, 50/1926, 1/1927, 4/1927, 6/1927, 8/1927, 17/1927, 18/1927, 46/1928, 42/1929, 46/1929, 51-52/1929, 8/1930, 17/1930, 29/1930, 13/1931, 28–29/1931, 33/1931, 52/1931, 17/1933, 20/1939, zob. też A., A.B.
Boguszewski Stefan – 39/1926
Bojarska Stefania – 46/1926, 4/1929
Bolesławski Julian – 48/1934
Bonarek S.[tanisław] – 24/1936, 1/1937, 3-4/1938
Bonkowicz-Sittauer Jerzy – 45/1930, 47/1930, 5/1931, 45/1931, 2/1932, 21/1932, 26/1932, 28/1932, 36/1932, 40/1932, 44/1932, 49/1932, 47/1933, 50/1933, 38/1934, 40–41/1934, 14/1935, 21/1935, 25/1935, 27/1935, 12/1936, 22/1936, 29/1936, 32/1936, 41/1936, 44/1936, 44–45/1936, 27/1937
Boroń E. – 29/1935, 10/1938, 15/1938
Borowiecki L. – 48/1925
Borowski Leopold – 32-33/1922, 39/1922, 23/1925, 26/1925, 32/1925, 39/1925, 41–42/1925, 49/1925, 14/1928, 22–25/1933 27/1937
Borsuk Franciszek – 9/1927, 16/1931
Borysławski Leopold – 13/1926
Borzęcki M.[aciej] – 5/1935
Branny Franciszek – 32–33/1927, 51/1927, 54/1928, 51-52,1929, 4/1931, 25/1931, 48/1931, 14/1932, 23–24/1932, 29/1932, 32–33/1932, 43/1932, 3-4/1932, 11/1933, 23/1933, 29/1933, 36/1933, 39/1933, 45/1933, 48/1933, 2–3/1934, 13/1933, 18/1933, 20/1933, 37/1933, 1/1935, 15–16/1935, 21–22/1935, 37–38/1935, 44/1935, 49/1935, 1–2/1936, 9–11/1936, 15/1936, 18/1936, 39/1936, 51/1936, 1–2/1937, 11/1937, 17/1937, 20/1937, 23/1937, 36/1937, 38/1937, 40/1937, 43/1937, 45–47/1937, 49/1937, 51/1937, 2/1938, 7/1938, 11/1938, 18/1938, 21/1938,

21/1938, 23-24/1938, 26/1938, 28/1938, 39-40/1938, 42-43/1938, 46/1938,
1/1939, 18/1939, **1/1939**, zob. też F.B., Fr., Fr. B., Fr. Br.

Bréza Bronisław – 1/1928

Brodowski Bolesław – 18/1930

Brodowski Feliks – 19-20/1920

Brodowski Władysław – 33/1935

Browiński Michał – 1-2/1930, 20/1930

Brune Stefan Henryk – 12-13/1920, 20/1920, 26-28/1920

Bruszkiewicz A. – 22/1930, 2/1932

Bryndza-Nacki L. – 50/1931

Brzeziński Czesław – 4/1921, 3/1922

Brzeziński Wacław – **2/1929**, **1/1930**, **2/1930**, **3-4/1930**, 22/1931, 39/1931,
16-17/1931, 20/1932, 30/1932, **4/1934**, 3/1935, 12/1935, 30/1936, 16-17/1936,
23/1936, **1-2/1936**, **3/1938**, 5-6/1939, zob. też W.B.

Brzóska S. – 27/1925

Brzywczyń-Kunińska Z.[ofia] – 13/1939

Budziak Tomasz – **3-4/1933**

Budzińska-Tylicka J.[ustyna] – 1/1921, 3/1921, 2/1924, 11/1929

Bujak Franciszek – 52/1925, 44-45/1931, 52/1931

Bujwid [Odon Feliks] – 1/1922

Bukowiecki Stanisław – 9/1921

Burakowski P. – 6/1937, 13/1938, 16-17/1938, 4/1939

Burczaniak Fr.[anciszek] – 9/1931

Burtan St. – 12/1935

C

C.J. – 49/1931, 49/1934

Całuń Tomasz – 7/1926

Celnikier A. – 34/1930, 8/1931

Chab L. – 38-39/1929

Charewiczowa Ł.[ucja] – 7/1928

Charkiewicz Lucjan – 52/1938, 10/1939

Charszewski Adam – 22/1936, 13/1938

Chlamtacz Marcei – 5/1928, 23/1930, 20/1936

Chmielewski W. – 8/1939

Chmielewski Z. – 8/1923

Chmielowski J. – 12/1924, 42/1924

Chodecki Władysław – 10/1922, 11-12/1922, 14-15/1922, 24-27/1922, 30-31/1922,
51/1925

Chodyczko St. – 14/1927

Chojnicki Wilhelm – 10/1935

Chołodecki W. – 24/1933

Chomicz A. – 20/1922
Chomicz Bolesław – 13/1920, 14/1920, 15/1920, 44/1926
Chomicz Jan – 10/1920, 8/1922
Chowaniec Waław – 12/1933
Chróścicki J. – 48/1925, 42/1926
Chwalbiński L.[eon] – 22/1937, 1/1938
Chwastek A. – 29/1933
Chylewski Jerzy – 7/1933, 8/1934, 52/1935, 6/1936, 14-15/1936
Ciągłiński Adam – 1/1926
Ciechanowski St. – 20/1938
Cieszyński F.K. – 19/1931, 26/1931
Ciszkiweicz K. – 14/1938
Cz. – 27/1936
Czadankiewicz Jan – 43/1930, 10/1930, 2/1930, 1-2/1932, 36/1934, 47/1934, 50/1934, 1-2/1935, 20/1936
Czarnecki St. – 23/1920
Czasz St. – 4/1925
Czech Józef – 23/1935, 6-7/1936, 25/1936, 40/1936, 17/1937, 48/1937, 11/1938, 36/1938
Czechowski – 38/1930
Czekanowski Stanisław – 24/1920
Czerniachowski Michał – 50/1935
Czernicki Karol – 9/1937
Cześnik Marian – 33/1936, 41/1936, 13/1937
Czuma I.[gnacy] – 5/1925
Czytelnik – 26/1939

D

D. – 15/1932, 22/1932, 17/1935, 17/1936, 33/1937, 7/1939
D.W. – 1/1931
D.Z. – 41/1920, 48/1920
Dakowski W. – 34/1925, 13/1936, 22/1934, 50/1934
Dalbor Tadeusz – 23/1935, 5/1936
Dalbor Władysław – 27/1925, 18/1926, 42/1926, 44/1926, 1/1927, 30/1927, 35/1927, 36/1927, 39-42/1927, 5/1928, 21-22/1928, 42/1928, 9/1929, 32/1929, 21/1930, 11/1931, 39/1931, 19/1931, 24/1931, 47/1932, 11/1932, 18-19/1933, 34-35/1933, 49/1933, 52/1933, 4/1933, 9/1933, 23/1933, 7/1934, 24/1934, 3/1934, 6/1935, 13/1935, 31/1935, 7/1935, 19/1935, 21/1935, 1-2/1935, 1-2/1936, 4/1936, 11/1936, 13/1936, 3/1937, 19/1937, 7/1938, 7/1939, 10-11/1939, zob. też D., D.W. i W.D.
Danielewicz D. – 4/1933
Darowski W. – 19/1925
Dąbrowski K. – 13/1929

- Dec J. – 21-22/1922
Dembiński Henryk – 3-4/1930
Denkowski Stanisław – 45/1920
Dębowski St.[anisław] – 37/1934, 44/1934, 50/1934, 2/1935, 5-6/1935, 11/1935, 30/1935, 34-35/1935, 43/1935, 46-47/1935, 52/1935, 3/1936, 6-7/1936, 14/1936, 18/1936, 4/1937, 8/1937, 15-17/1937, 9/1937, 20/1937, 33/1938, 8/1938, 14-15/1938, 24/1938, 8/1939
Dębski Jan – 26/1934
Dietrich Tadeusz – 3-4/1938
Divéky Adoján – 4-6/1922
Djupero J. – 27/1924
Dług J. – 18/1925, 22/1925, 42/1925
Długokęcki Jan – 16/1926, 18/1926, 20/1926, 22/1926, 36/1926, 48/1926, 52/1926, 1/1927, 3/1927, 5/1927, 7/1927, 20/1927, 22/1927, 34/1927, 45/1927, 6/1930, 1/1931, 6/1932, 10/1932, 20/1932, 37/1932, 41/1932, 13/1933, 19/1933, 24/1933
Dmitrjew Andrzej – 46/1933, 51/1933, 3/1934, 11/1934, 13/1934, 6/1935, 11/1935, 36/1935, 38/1935, 52/1935, 11/1935
Dobrowolski Antoni Bolesław – 3/1922, 5-6/1922
Dobrzycki B. – 15/1925
Dolnicki Roman – 1/1938
Dołęzki W. – 23/1928, 24/1930
Domański Z. – 7/1926, 35/1937
Dominko A. – 20/1937
Dorjan-Doroziński J. – 6/1932
Dr. J. – 39/1920
Dr. J. D. – 3-4/1920
Dr. J. St[rzelecki]. – 4/1929, 1/1930, zob. też Strzelecki Jan
Dr. L. – 6/1921, 8/1921
Dr. L. B. – 28/1924
Dr. M. J. – 34/1924, 37/1924
Dr. Med. S-ki – 13/1921, 22/1921
Drajczyk Sylwan Jerzy – 40/1931
Dratwa Dominik – 44/1927
Dreszer Z. – 26/1925
Drozdowski L. – 24/1930, 46/1930, 1/1931, 5/1931, 47/1933
Dróżdź Jan – 20/1930, 15/1935, 20/1935, 22/1935
Dróżdź Piotr – 20/1934, 41/1935, 44/1935
Drwęski Jarogniew – 1/1921
Drzewiecki Konrad – 3-4/1921, 5/1921, 2/1922
Drzewiecki Piotr – 2/1929
Dulnicz Wacław – 6/1934, 8/1934, 28-30/1934

Duch Kazimierz Józef – 45/1929, 4/1933
Dunikowski Julisz – **1/1929, 2/1929, 3/1929, 4/1929, 1/1930**
Dunin Edmund – 8/1928
Dunin W. – 3/1922, 5–7/1922, 13–15/1922, 19/1922, 21–22/1922
Dunin-Markiewicz E. – 45/1932, 48/1932, 51/1932, 9/1933, 37/1933
Dura E. – 39/1920
Dura Tadeusz Lucjusz – 40/1920, 42/1920, 44/1920, 46/1920, 5/1921, 18/1921,
36/1921, 3–5/1922, 7/1922, 39/1922, 8/1923, zob. też Dr. L.
Duszniak St. – 24/1931, 35/1932, 3/1933
Dutkiewicz E. – **3/1929**
Dwernicki T.[adeusz] – 3/1922
Dwonek Władysław – 44/1931
Dworzański M. – **4/1929**
Dybko Józef – 29/1924
Dymecki Z. – 22/1939
Dziadosz Ignacy – 23/1935, 11/1936
Dzierzgowski Sz.[ymon] – 1/1925
Dziewanowski Kazimierz – 17/1932, 10/1933
Dziewialtkowski-Gintowt Romuald – 32/1930
Dziubak Stefan – 3/1939
Dziurzyński Antoni – 13/1932
Dzwonek Władysław – 31/1935

E

E. – 14-15/1931
E.J. – 27/1926
E.K. – 6/1925, 11/1925, 32/1925, 8/1938, 19/1939
E.K.H. – 37/1925
E. Kop. – 31/1925
E.S. – 6/1927, **1/1939**
Ed. Jez. – 20/1931
Edm. K. – 40/1920
Eile H[enryk]. – 18/1934, 20/1937, 18/1938
El. – 51/1938
Elbe – 51/1935, 13/1936, 22/1936, 37/1936, 44/1936, 5/1937
Els. – 25/1937
Em-Er – 19/1935, 31/1936
Erés. – 27/1938
Es. – 49/1931, 17/1934, 23/1934, 47/1935
Esde – 41/1935, 3/1937

F

- F. – 13/1925, 38/1936, 17/1937, 19/1937, 1/1939, zob. też Branny Franciszek
F.B. – 7/1928, 12/1933, 30/1933
F.G. – 35/1938
F.M. – 1/1930, 48/1936, 51/1936, 13/1937
F.O. – 14-15/1938, 18/1938
F.S. – 17/1926
Fabiani Cels – 1/1922
Fajfer Stanisław – 12/1936
Falkiewicz J. – 11/1923
Feliński Rom.[an] – 12/1930, 21/1930, 9/1931, 14-15/1932
f-i. – 15/1926, 42/1926
Fijałkowski W. – 14-15/1922
Filipczak J. – 38/1933, 4/1936, 46/1936, 52/1937
Filipczak-Dolina – 42/1933
Filipkowska-Szemplińska Jadwiga – 27-28/1927, 14/1931, 40/1931, 6/1935,
13/1935
Filipowski Adam – 34/1935
Filipski Franc.[iszek] – 47/1925, 6/1926, 18/1927, 24/1927, 42/1929, 47/1932
Fiszer J. – 13/1920
Firkowski Stanisław – 17/1935, 19/1936, 9/1937
Fostowicz-Zahorski Eugeniusz – 14-15/1922
Fr. – 2/1932
Fr. B. – 11/1932
Fr. Br. – 19/1933
Frankowski J. – 49/1932, 5/1933, 41/1933
Fredyk Stefan – 40-41/1926, 30/1928, 5/1937, 41/1937
Frelek Kl.[emans] – 34-35/1922, 37-39/1922, 48-50/1925, 52/1925, 30/1926,
28/1937
Froc. A. – 18/1926

G

- g. – 25/1931
G. – 23/1936, 25-26/1936, 32-33/1936, 37/1936, 42-44/1936
G.R. – 35/1924
G-i – 1/1933, 7/1933, 13/1933, zob. też Gi
Gajewski Waclaw – 16-17/1922, 23-25/1922, 3/1924, 6/1924, 22-25/1924,
33/1934, 3/1925, 11/1925, 19-20/1925, 30-37/1925, 41/1925, 43/1925, 45-
46/1925, 51/1925, 3/1926, 15-17/1926, 19-20/1926, 23/1926, 31/1926, 35/1926,
38-40/1926, 43-45/1926, 47-50/1926, 11/1927, 15/1927, 19/1927, 23-25/1927,
5/1928, 14/1928, 17-18/1928, 21/1928, 46-47/1928, 1/1929, 3-5/1929, 10/1929,
14/1929, 29/1929, 48-49/1929, 6-9/1930, 11/1930, 25/1930, 28-29/1930,

- 32/1930, 34/1930, 36/1930, 38-39/1930, 41/1930, 44/1930, 46/1930, **3-4/1930**,
1/1931, 4-5/1931, 7/1931, 9/1931, 12/1931, 14-15/1931, 21/1931, 23/1931, 34/1931,
37/1931, 41-43/1931, 46/1931, 51-52/1931, 22/1931, 1-2/1932, 4-7/1932,
9-11/1932, 22/1932, 23/1932, 35/1932, 4/1932, 11/1932, 3/1933, 17/1933, 19/1933,
44/1933, 47/1933, 51/1933 4/1933, 1/1934, 1/1935, 4/1935, 8/1935, 18/1935,
24/1935, 40/1935, 46/1935, 8/1934, 3/1935, 12-13/1935, 20/1935, 2/1936, 4/1936,
21/1936, zob. też W.G., Waclaw G.
- Gajkowicz A. – 32/1932, 30/1933, 39/1933, 7/1934
- Gajkowski – 32/1930
- Gałączyński Zdzisław – 50/1936, 21/1938, 22/1939
- Gayny Stanisław – 34/1926
- Gajzler Czesław – 45/1928, 44/1929
- Galasiewicz Celestyn – 2/1928, 11/1929, 31/1929, 38-39/1929, 43/1929, 45/1929,
1/1929, 15/1931, 16-17/1931, 1/1932, 11/1932, 31/1932, 9/1933, 12/1933, 16/1933,
25/1933, 32/1933, 44/1933, 39/1935, 16-17/1936
- Garczyński Tadeusz – 11/1931
- Garlicki E.[dmund] – 16/1920, 21/1920, 24/1920, 29-48/1920, 3-4/1921, 7-9/1921,
12-13/1921, 15/1921, 28/1921, 6/1925
- Gawłowski W. – 1/1922
- Garny Stanisław – 18/1932
- Gątkiewicz Józef – 28/1930, 49/1930, 36/1931, 16/1934, 26/1934, 49/1934,
52/1934, 26/1935
- Gedliczka O. – 11/1926, 12/1926
- Geisler M. – 16/1939, 25/1939
- Gem. – 4/1926
- Geppert Stanisław – 51/1936
- Getler-Gitler Konstanty – 24/1921
- Gębocki L. – 5/1936
- Gi – 9/1932, 19/1932, 1/1935, zob. też G-i
- Gibas Izydor – 52/1931
- Gierlicki L. – 10/1925, 32/1928
- Gintowt Romuald, zob. Dziewialtkowski-Gintowt Romuald
- Gitler Konstanty, zob. Getler-Gitler Konstanty
- Glatman Eugeniusz – 19/1931
- Głądała T. – 15/1923, 23/1924, 37/1924, 16/1925
- Gliszczyński Stanisław – 21/1920, 25/1920, 29-30/1920, 33/1920, 47/1920,
11/1921, 13/1921, 34/1921, 4/1922, 14-15/1922, 16/1922, 16/1922, 26-27/1921,
37/1921, 40-41/1922, 6/1923, 19/1923, 24/1923, 6/1924, 12/1924, 14/1924,
15/1924, 27/1924, 35/1924, 13/1925, 26/1925, 45/1925, 10/1926, 15/1926,
38/1926, 48/1926, 50/1926, 10/1927, 36/1927, 36/1927, 39/1927, 12/1928,
25/1928, 32/1928, 45-46/1928, 4/1929, 15/1929, 23/1929, 43/1929, 46/1929,
1/1930, 11/1930, 13/1930, 22/1930, 23/1930, 40/1930, 49/1930, 50/1930, 52/1930,

- 11/1931, 19/1931, 34/1931, 38/1931, 12/1932, 19/1932, 27-28/1932, 34/1932, 36/1932, 39/1932, 37/1933, 17/1934, 42/1934, 50/1934, 4/1935, 14/1935, 1/1936, 3/1936, 17/1936, 40/1936, 49/1936, 52/1936, 19/1937, 8/1938, 16/1938, 31/1938, 52/1938, 20/1939, 26/1939, 28/1939
- Glonek W. – 49/1933, 4/1937
- Głuszczyk Jan – 14-15/1922, 10/1931, 17/1931, 32/1931, 23/1932
- Gminak – 12/1921, 37/1937
- Goldfinger Adam – 30/1929, 16-17/1930
- Gomoliński Maksymilian – 12/1927, 14/1927
- Gordziałkowski Konstanty – 1/1922
- Gorfon J. – 16/1926
- Gorjaczkowski Wł. – 39/1937
- Goryńska Stanisława – 14-15/1939
- Gorzuchowski Stanisław – 3-4/1935
- Goszcz Karol – 19-20/1932
- Grabiński A. – 9/1924
- Grabiński S. – 4/1926
- Grabowski Edward – 1/1921, 3/1921, 5/1921
- Grabowski Jan – 27/1926
- Grabowski Marian – 39/1926, 9/1927, 12/1927, 17/1929
- Grabski W. – 1/1928, 52/1931
- Gracz Szczepan – 7/1931
- Grela Franciszek – 50/1927, 37/1932, 41/1932, 3-4/1932, 31/1933, 46-47/1933, 4/1934, 20-21/1934, 27/1934, 32/1934, 45-46/1934, 1/1938, 10/1938
- Grenowski Józef – 13-14/1930, 16/1930, 18-19/1930, 20/1931, 23/1931, 9/1932, 14-15/1932, 24/1932, 22/1933, 4/1934, 13/1934, 16-17/1934, 24/1934, 11-12/1935, zob. też G-i i Gi
- Grochowski K. – 24/1930, 34/1930, 41/1934
- Grochowski Roman – 17/1924, 31/1925, 41/1925, 7/1927, 9/1927, 15/1927, 15/1927, 17/1927, 20/1928, 2/1929, 7/1929, 47/1929, 51-52/1929, 1/1935, 12/1935, zob. też G.R.
- Grodecki Fr.[anciszek] – 6/1922, 20/1922, 30-33/1922, 37/1922, 1/1923, 11/1923, 13/1923, 17-18/1923
- Grodziński Stefan – 4/1937
- Groniecki Ludwik – 6/1932, 24/1937
- Gross A.[dolf] – 7/1926, 8/1926, 5/1927, 7/1927, 10/1927, 2/1929
- Grossman Wilhelm – 5/1931
- Grotowski Henryk – 9/1927
- Grudziński Rafał – 5-6/1939
- Gruszczyński S. – 29/1927, 19/1929
- Gryca B. – 33/1929
- Grzeszczak St.[efan] – 43/1930, 16/1934, 17/1936, 15/1937, 6/1938, 5/1939, 8/1939

Gumiński Leonard – 6/1925, 30/1935, 34/1935, 36/1935
Gumowski Marian – 4/1922
Gustaw Władysław – 4/1929
Gutowski F. – 40/1928

H

H. – 51/1925, 3/1926, 5/1926, 8/1926, 13/1926, 16/1926, 48/1926, 4/1927, 10/1927, 14–15/1927, 18–19/1927, 32/1927, 34/1927, 35/1927, 42/1927, 14/1928, 21/1928, 31/1928, 20–22/1929, 24/1929, 28–29/1929, 46/1929, 3/1930, 11/1930, 42–44/1930, 13/1932, 1/1933, 7/1933, 34/1933, 49/1934, 48/1935, 35/1939
H.K. – 19/1925, 29/1932, 51/1932
H.M. – 2/1930, 44/1930, **1/1930**, 10/1935
H.N. – 26–27/1929, 3/1939, 8/1939, 13/1939, 17/1939, 20–21/1939
H.P. – 36/1924, 47/1925, 3/1932, 1/1933
H.R. – 22/1925
H.W. – 4/1929
Halicki A. – 14/1930, 16/1930
Hardejewski T. – 23/1931
Hartleb-Wojciechowska Zofia – 23/1934, 39/1934, 47/1934, 29/1935, 44/1935, **1-2/1935**, 8/1936, 15-16/1936, **3-4/1936**, **1-2/1937**, **3-4/1937**, zob. też H.W., Z. H-W, Z.W., Wojciechowska Zofia
Hausen Seweryn – 20/1933, 9/1934, 1/1935, 4/1935, 8/1935, 16-17/1935, 20/1935, 5/1936, 13/1936, 18/1937
Hebrowski Antoni – 33/1931, **1-2/1931**
Heflich Wł. – 1/1922
Heine Michał – 8/1928
Henowski A. – 50/1928
Hendrikson H.[enrich] K.[urt] – **4/1938**
Hèrget St.[anisław] – 5/1927
Herniczek W. – 22/1931, 3/1933, 44/1933, 14/1934
Hilarowicz Tadeusz – 28–29/1922, 30–31/1922, 21/1936
Hirszel A. – 23/1920, 31–33/1920, 36/1936
Hańsko St. – 3/1920, 35/1920
Hochfeld Julian – 6/1936, **1-2/1936**
Hołówko J. – 8/1923
Honay Karol – 21/1931
Hordliczka Stefan – 16/1928
Horodyński Włodzimierz – 9/1936
Horowicz H. – 5/1930
Horowitz – 10/1930, 14/1930
Horszowski Józef – 22/1926, 3/1926, 3/1929, 11/1937
Hoser Janusz – 42/1938

Hubert Julian – **1/1930**

Hujda Antoni – 35/1925, 40/1926, 44/1926, 51/1926, 25/1929, 10/1930, **1/1930**

H-W – 18/1936, 20/1936, 24/1936

I

i. – 25/1932

I.D. – 9/1929

I.M. – 11/1930

i.m. – 40/1927

I.R. – 6/1925, 9/1925, 19/1925, 43/1925, 52/1925, 8/1926, 11/1926, 24/1926, 26/1926, 35/1926, 37/1926, 41/1926, 44/1926, 48–50/1926, 2/1927, 7/1927, 10/1927, 15/1927, 20/1927, 22/1927, 24/1927, 30/1927, 41/1927, 46/1927

I.S. – 43/1929

I.W.K. –

Ignatowicz S. – 8/1931

Ihnatowicz Z. – 4/1928, 8/1928, 20–21/1931

Howiecki S. – 16/1932, 52/1934, 35/1936

Inżynier – 42/1934, 3/1935

Ivanka K. Aleksander – 22/1931

J

J. – 30/1925, 43/1925, 37/1938

J.B. – 17/1925, 48/1925, 2–4/1926, 10/1926, 13/1926, 17/1926, 27/1926, 42–45/1926, 47/1926, 49–50/1926, 22/1927, 36–37/1927, 40/1927, 42/1927, 45/1927, 48/1927, 2/1928, 6/1928, 9–10/1928, 23–24/1928, 27/1928, 35–36/1928, 39–41/1928, 46/1928, 1/1929, 19/1932, 21/1929, 27/1929, 45/1935, 47–48/1935, 13/1938, 19/1938, 9/1939

J.C. – 25/1935, 43/1935

J.D. – 34/1926, 2/1928, 35/1928, 11/1930, 22/1932

J.F. – 51/1933

J.F.S. – 51/1927

J.Fr. – 50/1931

J.G. – 16/1926, 25/1934

J.M. – 20/1929, 49/1936

J.Mł. – 8/1927

J.N. – 15/1925

J.P. – 26/1926, 49/1928, 16/1929

J.R. – 32/1925, 33/1925, 36/1938

J.O. – 48–49/1933, 51/1933, 5/1934, 15/1934, 6/1937

J.Or. – 46/1931, 45/1932, 29/1936

J.S. – **4/1929**, 26/1930, 36/1937, 51/1937

J.T. – 47/1925, **1/1939**

- J.W. – 26/1927, 18/1933
J.W.K. – 8/1930, 38/1938
J.Z. – 12/1925
Jackowski Julian – 22/1938
Jagiełłowicz N. – 51/1926
Jagodziński Zygmunt – 8/1930, 10/1930, 16/1930, 30–32/1938, 38/1938
Janczewski Mieczysław – 37/1930
Janiczek Józef – 5/1939, 7/1939
Janiszewski W. – 49/1935
Jankowski Apolinary – 13/1935, 21/1935, 1/1936
Jankowski Edmund – 37/1935, 39/1937
Jankowski S. – 47/1932
Jankowski W. – 9/1939
Januszewski W. – 11/1921
Jarmołowicz Antoni – 14-15/1931
Jaros Antoni – 11/1927, 13/1928, 26–27/1929, 32/1929, 38-39/1929
Jaroszyński Maurycy – 26–28/1922, 5/1923, 10/1923, 17–19/1923, 24–26/1923, 12–13/1924, 18–21/1924, 28–31/1924, 2/1925, 4–5/1925, 14–18/1925, 25/1925, 1/1926, 4/1926, 6/1926, 11/1926, 29/1926, 31/1926, 17/128, 19/1928, 46/1928, 33/1929, 35/1929, 41/1929, 43/1929, 4/1929, 2/1930, 12/1930, 1/1930, 2/1930, 1/1931, 21/1931, 25/1931, 36/1931, 23/1932, 12/1934, 1-2/1933, 3-4/1933, 14-15/1934, 2-3/1934, 50/1935, 20–21/1936, 23/1936, 51/1937, 1-2/1937, 3-4/1937, zob. też Dr. M.J., J.M., M.J.
Jaruzelski W. – 8/1923
Jarzębski J. – 33/1937
Jaszczurowski Tadeusz – 16-18/1935
Jawosek S. – 11/1925
Jeden z samorządowców – 8/1931, 15/1931
Jeden z wójtów – 39/1935
Jendryna – 7/1931
Jeziński Edward – 22/1928, 28/1928, 39/1928, 48/1928, 51–53/1928, 6/1929, 16/1929, 19/1929, 5/1929, 7-9/1929, 32/1931, zob. też E.J. i Ed. Jez.
Jeżewski Kazimierz – 3/1926, 19/1926
Jędrzejczak S. – 12/1924
Jędrzejowski Bohdan – 6/1939
Jętkiewicz L.[ucjan] – 9/1929, 8/1932, 13/1932, 2/1934, 7/1934, 18/1937, 24/1937
Jordan Marcin – 18/1938
Jura F. – 31/1930
Jurecki Mieczysław – 11/1928
Jurkiewiczowa Janina – 12/1936
Jurzak St. – 18/1939

K

- K. – 46/1925, 8/1926, 27/1927, 25/1929, 30/1929, 4/1929, 19/1930, 29/1932, 43/1932, 47/1932, 1/1933, 24/1933, 36/1933, 45/1933, 51/1938, 18/1939
- K.D. – 4/1927
- K. Edm. – 40/1920
- K.K. – 22/1927
- K.M. – 19/1933, 27/1936
- K.S. – 24/1932
- K.W. – 30/1939
- K.Wi. – 2/1938
- Kaczorowski Bronisław – 21-22/1922, 24-27/1922, 30-33/1922, 38/1922, 42/1922, 2-3/1923, 9/1923
- Kaczorowski Michał – 20/1932, 40/1932, **3-4/1933**
- Kaczyński Witold – 23/1933
- Kadajski Ambroży – 47/1934
- Kalitowicz Edward – 3/1929, zob. też K.
- Kaluskiński T. – 11/1930
- Kałuba Wł. – 20/1925, 12/1938
- Kamiński K.[azimierz] – 24/1932
- Kański E. – 43/1931
- Karońska Wanda – 34-35/1922
- Karpiński Wacław – 44/1929, 47/1929, 49/1929, 4/1930, 13/1930, 24/1930, 6/1931, 30-31/1931, 35/1931, 3/1932, 27/1932, 33/1934, 36/1934, 3/1935, 35/1935
- Kasprzak F. – 14/1925, 11-12/1928
- Kassubé Karol – 46/1938
- Kaszubski – 34-35/1922
- Karczewski Stefan – 20/1926
- Kazimierowicz T. – 30/1931
- Kaziuk St. – 44/1927, 46/1927
- Kazwin – 9/1924
- Kesling Czesław – 22/1928
- Kiedroń J. – 30-31/1922
- Kiedrzycki Fr.[anciszek] – 30-31/1922
- Kielan Franciszek – 49/1927, 40/1930
- Kietlicz W. – 12/1922, 14-15/1922
- Kietlicz-Wojnacki W. – 19/1922
- Kierski Kazimierz – 20/1936
- Kieziewicz D. – 12/1931
- Kiszkiel J.[an] – 1/1922
- Kleiman S. – 34/1928
- Klenowicz Marian – 23/1937
- Klonowski Michał – 44/1938

- Kłoska Jan – 37/1935
Kłopotowski Michał – 5/1936
Kmietowicz Fr. – 21/1926
Knothe Bronisław – 19/1930
Kobak Bolesław – 46/1925, 15/1926, 19–20/1926, 24–25/1926
Kobendza R. – 40/1938
Kobyłecki L.[ucjan] – 3/1922
Kocioł Jan – 36–38/1938, 41/1938
Kochanowski Włodzimierz – 19/1936, 43/1936, 8/1937, 25/1937, 19/1938, 37/1938, 25/1939, 33–34/1939
Kochański Tadeusz – 13/1930
Kohlman Kazimierz – 15/1929, 18/1930, 26/1930, 30/1930, 37/1930, 2/1931, 26/1931, 48/1931, 51/1931, 12/1932, 18–19/1932, 21/1932, 37/1932, 39–40/1932, 1/1932, 6/1933, 14/1933, 13/1934, 1/1933
Kolisko Edward – 7/1925
Kołodziej Konstanty – 6/1934, 1/1935, 10/1935, 12/1937, 33/1938, 4/1939
Kom. J. – 35/1934
Komar Witold – 2/1937, 18/1937, 20/1937, 9/1939, 14–15/1939
Komorowski Wł. – 38/1924, 47/1931
Konopka Alfred L. – 6/1934, 8/1934, 22/1934, 8/1935, 22/1935, 7/1936, 16–17/1936, 22/1936, 11/1937, 5–6/1939
Kop. E. – 31/1925
Kopciński Stefan – 1/1922, 48–49/1930, 16/1936, 13/1937
Kopczyński Edmund – 6/1922, 11/1922, 30–31/1922, 42/1922, 18–19/1924, 23/1924, 34/1924, 12/1926, 26/1937, 36/1937, 40/1937, zob. też E.K., E. Kop. i Kop. E.
Kopczyński Stanisław – 8/1927, 30–31/1934, 41/1934, 43/1934, 45/1934, 22/1935, 14–15/1936
Kopecki Bohdan – 10/1921
Kopeć S. – 24–25/1925
Koralewicz Jerzy – 5/1936
Kordus Michał – 9–10/1935, 39/1937, 18/1939, 29/1939
Kornecki Jan – 21–22/1922
Korniłowicz K.[azimierz] – 24/1921, 26–27/1921, 21/1923
Korniłowicz Witold – 7/1921, 9/1921, 12/1921, 23–24/1921, 2/1922, 7–8/1924, 10/1924, 15/1924, 17/1924, 25–26/1924
Korowski – 42/1933
Korsak Halina – 1–2/1933
Korsak Władysław – 25/1925, 16/1926
Korwin-Milewski M. – 18/1939
Korwin-Piotrowski M.[arian] – 24/1930, 46/1930, 49/1930, 9/1931, 11/1931, 16/1931, 22–23/1931, 47/1931, 1/1932, 18/1932, 23/1923, 25/1931, 31/1932, 36/1932, 50/1932, 52/1932, 12/1933, 17/1933, 21/1921, 26/1933, 40/1933,

- 51/1933, 9/1934, 31/1934, 33/1934, 44/1934, 42/1935, 4/1936, 7/1936, 38/1936,
41/1936, 7/1937, 9/1937, 12/1937, 17/1937, 1/1938, 43/1938, 47–48/1938, 3/1939,
11–12/1939
- Korzeniowski Stefan – 38/1930
- Kosiński Tadeusz – 32/1925
- Kossowski Michał – 41/1925
- Kostanecki M.[ichał] – 10-11/1939
- Kostrzewski Józef [Karol] – 5/1927
- Kościelecki Bogdan – 11/1928
- Kość Jan – 8/1932
- Kościołek Jan – 17/1938
- Kotowski Feliks – 48/1927
- Kotowski St. – 24/1921
- Kowalczyk J.[erzy] – 14/1938
- Kowalczyk M. – 4/1929
- Kowalczyk Tadeusz – 5/1935
- Kowalewski J. – 19/1922
- Kowalski Jan – 29/1925
- Kozanecki Z. – 33–35/1929
- Koziński Janusz – 14-15/1939
- Kozłowski Janusz – 3/1920, 20/1920
- Kozłowski Władysław – 5/1921
- Kr. – 32/1927, 1/1933
- Krakowski Br.[onisław] – 42–43/1922
- Kramarenko J. – 4/1932
- Krasiński K. – 9/1924
- Krasnowski Andrzej – 14-15/1935
- Krasowski Józef – 46/1936, 6/1937
- Krasuski Zbigniew – 20/1929
- Kresowiec – 1/1927
- Krobicki Józef – 2/1925
- Kroński Aleksander – 2/1924, 9/1932, **1-2/1932**, 11/1933
- Królikowski Jerzy – 39/1937
- Kruczek Stanisław – 36/1926, 45/1926, 5/1927, 8/1927, 18/1927, 47/1927, 12/1928,
15/1928, 14/1930
- Krupiński M. – 31/1930
- Krustan – 26/1927
- Kruszewski Wacław – 6–7/1920
- Krygier Zbigniew – 1/1922
- Krzczkowski Konstanty – **2/1930**, 52/1931, **3-4/1932**, **1-2/1933**, 1/1934,
1-2/1935, **1-2/1936**, **1-2/1938**, **3/1938**
- Krzewski St. – 11/1922

Krzywicki Ludwik – 52/1931
Krzyżanowski J.[an] – 5/1927
Krzyżanowski W.[aław] – 5/1925
Kubalski Edward – 11/1928
Kubiczek St., zob. Waldorff-Kubiczek St.
Kubski Marian – 23/1920
Kuczabiński K. – 33/1928
Kudelski St. – 43/1936
Kühn Alfons – 6/1928, 9-10/1931
Kühn Kazimierz – 14/1924, 14/1928, 7/1929, **2/1929**, 51/1930, 6/1931, 15/1931,
8/1935, 12-13/1935, 24/1936, 48/1936, 23/1936, 32/1937, 5/1937
Kułak-Około A. – 22/1933
Kumaniecki Kazimierz Władysław – 18/1931
Kuncewicz Jerzy – 1-2/1925, 4/1925, 6-9/1925, 11/1925
Kunińska Zofia, zob. Brzywczyń-Kunińska Z.[ofia]
Kurkowski Kazimierz – 28/1937
Kurkowski Stefan – 18/1936
Kurnatowski J.[erzy] – 4/1929
Kuopatwińska Maria – **1-2/1932**
Kuopatwiski W. – 41/1927, 43/1927, 3/1928
Kurowski Leon – 10/1933
Kurs. – 8/1926
Kuryłowski R. – 16/1922, 18/1922
Kuśmierk Jan – 1/1936, 15/1937, 41/1937, 50/1937, 6/1938
Kutener Władysław – 21-22/1922
Kutzner Jan – 21-22/1922
Kwasieborski W. – 46/1932
Kwiatkowski Roman – 4/1939

L

L. – 50/1937
L.B. – 42/1925, 37/1935
L. Bar. – 28/1938
L.D. – 3-5/1921
L.K. – 44/1925
L.O. – 12/1925
L.S. – 31-32/1920
L.Wł.B. – 1/1928, **1/1930**
Lachowski Gustaw – 13/1939
Landy Stanisław – 41/1936, 43/1936, 50/1936, 50/1938
Langer Antoni – 34-37/1920, 45/1920, 23/1921, 29/1921, 3/1922, 5/1922, 8/1922,
12/1922, 16/1922, 16/1922, 19-20/1922

Langrod Jerzy Stefan – 23/1933, 5/1934
 Laskowski S. – 33/1933, 35/1933
 Lau Stanisław – 14-15/1938
 Laurysiewicz Henryk – 20/1922
 Le Brun Henryk – 3/1922, 21-22/1922, 25-26/1923, 5/1925, 26/1925, 40/1925,
 1/1929, 8/1935
 Lechicki – 52/1933, 7/1934, 15/1934
 Lechnicki Felicjan – 9/1929, 11-12/1930, 9/1932
 Lechociński Stanisław – 20/1939
 Lenartowicz Ryszard – 21/1926, 52/1926, 14/1927, 45/1927, 12/1931, 37/1931
 Lenartowicz Z. – 13/1924
 Lenczewski I. – 9/1922, 11-12/1922, 12/1924, 19/1924
 Lentz Andrzej J. – 17/1928, 35/1925, 43/1928
 Leparski Antoni – 24-25/1925, 13/1930
 Lepecki Bohdan – 11/1921
 Leszczycki Stanisław – 1-2/1936, 36/1937, 2/1938
 Leszczycki K. – 52/1934
 Lewalski Fr. – 22/1924
 Lewicki K. – 2/1930, 4/1932
 Lewicki Mieczysław – 14/1938
 Lewicki Szczepan – 13/1938
 Liberek St. – 9/1938
 Lipiński A. – 16/1926, 49/1930
 Lipski B. – 11-12/1924, 38/1925
 Litwiński E.[dward] – 24/1937
 Lub. – 6/1926, 25/1938
 Lubański A. – 18/1924
 Ludkiewicz W. – 16/1926, 22/1926, 27/1927, 38/1938, 34/1929

Ł

Łabędzki W. – 48/1935, 8/1939
 Łada Julian – 12/1929
 Łagoda Jan – 45-46/1926, 49/1926, 2/1927, 33/1927, 36-36/1928, 4/1929
 Łańcucki Feliks – 15/1936, 44/1936
 Ławicz Zdzisław – 33/1933
 Ławkowicz F. – 3/1922
 Łazarowicz Klemens – 41/1930, 9/1930, 12/1930, 17/1930, 12/1931, 50/1932,
 4/1932, 6/1932, 10-11/1932, 13/1932, 20-21/1932, 12/1933, 12/1934, 23/1934,
 14-15/1935, 20/1935, 14-15/1936, 23/1936, 14/1937, 5/1938, 20/1938, 4/1939
 Łazoryk Bohdan – 21/1935
 Łomakin Piotr – 23/1924, 27/1924, 34-35/1924, 39/1924, 10/1925
 Łoskiewicz Stanisław – 18/1933, 11/1934, 6/1935, zob. też St. Ł.

Łoś Stanisław – 9/1920
Łośkiewicz St. – 36/1934
Łuczków Wiktor – 1/1928
Łypacewicz Wacław – 3/1922

M

M. – 22/1925, 11/1925, 31/1925, 9/1926, 39/1933, 20/1935, 25/1935, 29/1935,
21/1936, 23/1936, 35/1937, 37/1937, 17/1938
m. – 41/1932, 36/1934
M.B. – 6/1930
M.E. – 51/1927
M.G. – 11/1932, 10-11/1939
M.J. – 9-13/1925, 17/1925, 19-24/1925, 27/1925, 29-41/1925, 44-45/1925,
47/1925, 50/1925, 52/1925, 1/1926, 5/1926, 8/1926, 10/1926, 12-13/1926,
15/1926, 18-20/1926, 22/1926, 25-26/1926, 28/1926, 32/1926, 44-45/1929,
48/1929, 51-52/1929, 3/1930, 5-6/1930, 10/1930, 16/1930, 18/1930, 21-22/1930,
24/1930, 31/1930, 36/1930, 39/1930, 42-43/1930, 47/1930, **3-4/1930**, 5/1931,
7/1931, 13/1931, 35/1931, 40-41/1931, 51-52/1931, **1-2/1931**, 1/1932, 7/1932,
15-16/1932, 22/1932, 28/1932, 30/1932, 36/1932, 38/1932, 43/1932, **3-4/1932**,
2/1933, 4-5/1933, 8/1933, 10/1933, 13/1933, 15/1933, 20-21/1933, 25/1933,
27/1933, 38/1933, 40/1933, 43/1933, 48/1933, 1/1934, 5/1934, 11-12/1934,
14/1934, 19/1934, 38/1934, 46/1934, 51/1934, 18/1935, 50/1935, 20/1936,
51/1936, 10/1937
M.K. – 42/1932, 36-37/1935, 39/1937, 26/1938, 42/1938, 14/1939
M.M. – 18/1933
M.P. – 39/1931, 40/1933, 23/1939
M.P.-L. – 10/1932, 23/1937
M. Poz. – 3/1926
M.Sz. – 15/1933
M.W.J. – 30/1926
M.W-k. – 50/1936
M.Z. – 3-4/1931, 10/1931, 12-13/1931
Maciejewski F. – 4/1922
Maćkowski Z. – 51/1927, 3/1929, 47/1929, 5/1930, 37/1930, 51/1930, 3/1931,
47/1931
Majchrowski A. – 38/1924
Majeranowski Lech – 47/1935
Majewski St. – 11/1939
Makowski T. – 1/1922
Malanowicz Stanisław – 38/1936, 2/1937, 22/1938, 26/1939
Maleciński Juliusz – 16/1922, 40-41/1922, 1/1922
Malessa Stanisław – 4/1930, 7/1930, 9/1934, 4/1935, zob. też S.M.

- Małasiewicz E. – 32/1926
Maliszewski Edward – 21–23/1922
Manteuffel Ignacy – 26–27/1922
Marczak B. – 9/1935, 12/1935, 21/1937, 12/1938, 7/1939
Markjanowicz M. – 22/1929
Markowski Bolesław – **1/1929, 2/1929**
Mars Zygmunt – 52/1931
Masłowski M. – 17/1933
Maślankiewicz Piotr – 28/1929
Matuszewski – 28/1925
Mgr. s. – 10/1936, 17/1936
Mgr. Z. – 17/1939, 191939
mi. – 19–20/1925, 26–27/1925, 33/1925, 25/1935, 44/1925, 8–9/1926
Michalski M. – 52/1925
Michalski S. – 16/1931, 26/1934, 39–40/1934, 43/1934, 48/1934, 5/1935, 23/1935,
32/1935, 41/1935, 43/1935, 1/1936, 16/1936, 22–23/1938
Michałowski Stanisław – 25/1930, 25/1930, 25/1931
Michałowski Stefan – 7/1938, 23/1939
Michniewski W. – 10/1931
Mierniczy Przysięgły – 15/1932
Miklaszewski Szczęśny – 7/1926, 39/1926, 45/1926, 7/1933, 2/1934, zob. też
M.Sz.
Miklaszewski W. – 17/1922
Milewski M., zob. Korwin-Milewski M.
Milli Roman – 22/1932, 3/1933
Miszewski Michał – 47–48/1938
Mizerski B. – 52/1937
Młodzianowski Cz.[eśław] – 38–39/1922
Młot Jan – 41/1925
Młynek Franciszek – 25/1938
Modrzewski Zbigniew – 46/1938
Mokrowiecki Andrzej – 43/1929, 28/1930, 31/1930, 42–43/1930
Mokrzycka Helena zob. Witkiewicz-Mokrzycka Helena
Molicki Marian – 8/1932
Morawski Wacław – 20/1935
Mordas Jan – 39/1924
Moszczyński H.[enryk] – 4–5/1929, 38/1930, 1/1931, 5/1931, 35/1931, 40/1931,
6/1931, 24/1931, 10/1932, 2/1933, 28/1933, 52/1933, 16/1934, 22/1934, 39/1935,
2/1935, 37/1936, zob. też H.M.
Mroczek Sylwester – 20/1935
M-ski – 28/1925, 36/1925
Mucha R. – 39/1930, 3/1931

Musikowski – 28-29/1922

Myjak Antoni – 52/1936

Mystkowski St. – 3/1932

N

N. – 28/1931

Nadolski Otto – 46/1925

Nagrodzki Jerzy – 43/1936

Nagurski Teodor – 5/1937

Narbutt T. – 47/1920, 3-4/1921, 11-12/1921

Narkiewicz Władysław – 3/1930, zob. też W.N.

Nechay J.[erzy] – 9/1937

Nehrebecki M. – 2/1934

Nesterowicz M. – 35/1921, 8/1922, 15/1928, 23/1934

Niećko Józef – 14-15/1922, 17/1922, 8/1923, 6-8/1929, 9/1929

Niedbalski Aleksander – 18/1929, 14/1930, 18/1930, 49/1930, 4/1931, 52/1938

Niedźwiałowski Kamil – 22/1937

Niedźwiedź Adolf – 40/1929

Niemiec Kazimierz – 13/1939

Niemyska M. – 10/1929

Niepiekło W.[irgiliusz] O.[don] – 21/1934, 43/1934

Niezabitowski L. – 33/1924

Niżycki A. – 27/1926

Nogaj J. – 45/1930

Nowak Józef – 25/1924, 1/1925, 34/1930, 14/1931, 41/1931

Nowak Stanisław – 3/1924

Nowicki E. – 29/1924

Nowicki Światosław – 37/1935, 14/1935

Nowicki Władysław – 8-12/1934

O

O. – 16/1931, 36/1936

Obiektywny – 37/1936

Obserwator – 15/1925

Odyniec L. – 40-41/1922, 43/1922

Ogrodziński Jerzy – 10/1926, 2/1927, 7/1927, 46/1927

Okulicz Stanisław – **1/1929-1/1939**

Olechowicz Br.[onisław] – 7/1937

Oleszek D. – 23/1931

Olszański Adam – 30-31/1922

Olszewski K. – 47/1927

Olszewski St. – 51/1935

- Olszewski Waclaw – 6/1931
Opęchowski Jan – 21/1920, 27-28/1920
Orsza H. – 23/1922, 36/1925, zob. też Helena Radlińska
Orsza-Radlińska – 32/1924, zob. też Helena Radlińska
Oryżyna Janinia – 43/1930, 52/1930, 1/1931, 7/1931, 38/1931, 41/1931, 2/1932, 11/1932, 13/1932, 24/1932, 31/1933, 14/1934, 51/1934, 10/1935, 19/1935, 27/1935, 29/1935, 33/1935, 40/1935, zob. też J.O., J. Or.
Orzechowski Konrad – 12/1930
Osmołowski Jerzy – 16/1925, 18/1925, 21/1925, 34/1925
Ossowski – 16/1925
Ostkiewicz-Rudnicki M. – 41/1931, 6/1932, 44/1934, 38/1936
Ostoja Juliusz – 24/1926
Ostromęcki B. – 1/1925
Ostrowski K. J. – 7/1930
Ostrowski Stanisław – 5/1929, 23/1930, 25/1930, 27/1930, 29/1930, 32/1930, 35/1930, 40/1930, 51/1930, 6/1931, 19/1931, 24/1931, 29/1931, 31/1938, 38/1931, 50/1930, 2/1932, 14/1932, 20/1932, 32/1932, 50/1932, 52/1935, 2/1936, 14-15/1936, 18/1936, 34/1936, 42/1936, 16/1937
Ostrowski Włodzimierz – 21/1939

P

- P. – 2/1926, 34/1926, 4/1927, 10/1927, 14-15/1927, 18-19/1927, 32/1927, 36/1927, 14/1928, 20/1929, 42/1929, 3/1930, 13/1932, 7/1933
P.H. – 36/1924
P.S. – 25/1936
P.T. – 23/1929, 18/1931, 35/1939
Pachn. – 16/1926
Pachnowski Stefan – 3/1920, 16/1920, 12/1921, 42-43/1925, 45/1925, 48/1925, 5/1926, 7/1926, 11/1926, 15/1926, 17/1926, 18/1926, 21-23/1926, 41-43/1926, 42/1927, 10/1929, 3-5/1930, 1-3/1930, 5/1930, 9/1931, 6/1934, 18/1934, zob. też Pachn.
Pacholczyk A. – 51/1931
Pajączkowski A. – 5/1934
Pałkoń Jan – 14/1933, 20/1933
Panejko Jerzy – 4/1929, 1/1930, 1-2/1931, 4/1934, 3-4/1935
Paprocki Stanisław J. – 14-15/1922, 6/1924, 8-9/1924, 47-48/1925, 52/1925
Parys T. – 11/1927
Pasek St. – 6/1922
Pastuszyński Stanisław – 7-8/1929, 6/1931, 16-17/1937
Patkowski A. – 24/1925
Pawlak Zygmunt – 36/1926, 43/1926, 46/1926, 3-4/1927, 34-36/1928, 5/1929, 15/1930, 20/1930, 7/1933, 9/1933, 24/1935, 23/1936, 1/1937

- Pawlicki A. – 1/1931
Pawlicki J. – 44/1925, 26/1926
Pawlikowski A. – 45/1935, 45/1936, 47/1936
Pawłowski Henryk – 14/1938
Pawłowski St. – 40/1937, 27/1939
Pazdro Zbigniew – 49/1934
Pągowski St.[anisław] – 21/1936, 29/1938, 3/1937, 16-17/1938
Peregrinus – 21/1925
Peszkowski Kazimierz – 13-14/1923
Peszyński St.[anisław] – 10/1936
Piasecki B.[ronisław] – 17/1930, zob. też B.P.
Piast – 9/1920
Piaścik Fr. – 44/1936
Piekalkiewicz J.[an] – 1/1924, 9-12/1926, 8/1927, 34/1932
Piekarski Ludwik [Piotr]– 8/1931
Piekarski Z. – 29/1925
Piękoś Karol – 1/1927
Pielęgniarka-higienistka – 21/1939
Pieńta Władysław – 2/1925
Pietkiewicz Zenon – 13-15/1931
Pietraszewski Jan – 17/1922
Piétri – 17/1926
Pietrzak Tadeusz – 36/1938
Pigłowski Wacław – 49/1938
Pikiel Julian – 41/1926, 43-46/1926, 12-13/1929, 21/1929, 40/1929, 4/1930, 12/1930, 41/1930, 46/1930, 2-3/1931, 8/1931, 29/1931, 47/1931, 50/1931, 4/1932, 19/1932, 24/1932, 34/1932, 1-2/1933, 3-4/1935, 24/1936, 6/1939
Piltz Fr.[anciszek] – 7/1927, 3/1928, 11-12/1929, 4-6/1930, 8/1930
Piotrkowski Ignacy – 20/1934
Piotrowski Marian, zob. Korwin-Piotrowski Marian
Plattner F. – 31/1927
Podgórski P. – 19-20/1926, 27/1926
Podwiński Stanisław – 50/1925, 20/1926, 24/1926, 35/1926, 47/1926, 3/1927, 27-28/1927, 37-38/1927, 41/1927, 47/1927, 49/1927, 10/1928, 34/1929, 4/1929, 4/1930, 1-2/1930, 6/1930, 13/1931, zob. też St. Podw. i St. P.
Pohl E. – 16-17/1934
Pohoryles P. – 15/1926
Pol E. – 27/1937
Polak Józef – 33/1920, 1/1921, 17/1922, 19/1922, 1/1922, 3/1924, 12/1925, 25/1927, 8/1928
Polak Kresowy – 9/1920
Polkowski Bolesław – 3/1939

- Polski J.[an] – 16/1930, 22/1932
Pomiankowski Jan – 27/1933
Popiołekiewicz Józef – 37/1924, 1/1926
Poprzecki Maciej, zob. Talko-Poprzecki Maciej
Porowski Marcei – 4/1922, 2/1924, 38–38/1928, 12/1928, 2/1929, 2/1929, 10/1929, 1/1930, 21/1931, 8/1932, 12/1932, 2/1933, 4/1933, 6/1933, 14-15/1933, 8/1934, 21/1934, 2/1935, 4/1935, 6/1935, 19/1935, 22/1935, 24/1935, 4/1936, 7/1936, 8/1936, 12/1936, 21/1936, 23/1936, 1/1937, 14-15/1937, 21/1937, 24/1937, 3-4/1938, 8/1938, 10/1938, 13/1938, 18/1938, 15/1939, 3/1939
Porzeziński Józef – 15/1928
Powierza Bolesław – 9/1928, 23/1929
Poznański Marcei – 12/1929, zob. też M. Poz.
Poznański Tadeusz – 6/1921, 37/1922, 25/1926, 12/1927
Praczyński Aleksander – 2/1938, 22/1939, 27/1939
Pragier Adam – 16–17/1922, 20–35/1922, 39/1922, 2–3/1923, 14/1923, 3/1924, 11–12/1924, zob. też A.P.
Prawdzic-Layman Michał – 8/1929, 45/1931
Prejzner K. – 4/1928, 41/1928, 42/1929
Próchnik Adam [Feliks] – 3/1935, 16-17/1935, 9/1938
Przeorski Tadeusz – 1-4/1922, 1/1923, 2/1924, 10/1925, 5/1927, 3/1928, 10/1932, 12/1932, 14-17/1932, 20/1932, 5/1933, 11/1933, 19-20/1934, 19/1938, 22-23/1938
Przepałkowski Zygmunt – 28/1929
Przetocki Józef – 16/1935, 19/1935, 22/1935, 25/1935, 46/1935, 51/1935, 4/1936, 13/1936, 31/1936, 36/1936, 2/1936, 10/1936, 4/1937, 6–7/1937, 10/1937, 18/1937, 37/1937, 49/1937, 18/1938, 50/1938, 6/1939, 26/1939
Przywieczerski W. – 1/1929
Ptaśnik Jan – 1/1922, 3/1922, 8/1925, 10/1925, 11/1925, 3/1926, 7/1926, 9/1926, 24/1931
Pyszkowski K. – 7/1936, 11/1936, 22/1937, 8/1938, 24/1938

R

- R. – 26/1924, 5/1933, 22/1934, 2/1935
r. – 37/1934, 42–43/1934, 45/1934
R.D. – 12/1939, 13/1939, 16/1939, 24/1939, 31/1939
R.G. – 35/1924, 8/1925, 51/1925, 1/1926, 4/1926, 13/1926, 25/1926, 22/1927, 25/1927, 37/1927, 40–42/1927, 26/1928, 2/1929, 20/1929, 23/1929, 26/1931
R.H. – 16/1930
R.L. – 26-27/1929
R.M. – 10/1939
R.T. – 34/1934

- Rabczewski Włodzimierz – 2/1926, 3/1926, 9/1926, 2/1927, 8/1927, 7/1928, 8/1928, 5/1929, 5/1933, 10/1933, 14-15/1933, 8/1935, 16-17/1935, 24/1936, 8/1937
- Raciążek Henryk – 1/1929
- Raczkowski St. M. – 49/1938
- Radgowski E. – 22/1932
- Radlicki Ignacy – 2/1925, 5/1925, 46-47/1925, 36/1927, zob. też I.R.
- Radlińska Helena – 8/1923, 28/1926, zob. też pseud. Orsza H. i Orsza-Radlińska
- Radliński S. – 7/1930
- Radwan M. – 20/1924, 6-7/1936
- Rafacz Józef – 3/1929
- Rakiewicz Felicjan – 24-31/1922, 1/1929
- Ratajski Cyryl – 10/1927
- Rączaszek Antoni – 37/1931, 42/1931, 44/1932, 6/1933, 1-2/1933, 10/1935, 15/1935, 42/1937, 4/1939
- Red. – 33/1924
- Rewieńska Wanda – 13/1939
- Richter M. – 18/1930
- Rod-wicz St. – 27/1937, 52/1937, 27/1938, 39/1938, 17/1939
- Rodziewiczowa Zofia – 49/1936
- Rogalski – 19-20/1922
- Rogaszewska Z.[ofia] – 18/1934
- Rogowicz St. – 39/1937
- Rogosiński A. – 24/1923
- Roguska A. – 11/1935
- Rokicki C. Z. – 8/1925
- Rokicki Czesław – 23/1922, 33/1925, 43-44/1925, 50/1927, 8/1928, 7/1929, 41/1935
- Rokszycki P. – 30/1936
- Rolle Karol – 1/1927, 11-12/1927
- Romaniuk Kazimierz – 46/1931, 50/1931, 13-14/1932, 16/1932, 20-21/1932, 24/1932, 31/1932, 37/1932, 19/1932, 1-2/1932, 3-4/1933, 2-3/1934, 38/1938, 41-42/1938, 1-2/1938, 4/1938
- Romankiewicz A.T. – 2/1925
- Romankiewicz Roman – 40-41/1922
- Romecki B. – 10/1924
- Ron. – 30/1924
- Roszko T. – 3/1930
- Rozwadowski Jan [Emanuel] – 8/1930
- Róžański Stanisław – 51-52/1932
- Ruczyński Bronisław – 23/1925, 26/1925, 30/1925, 4/1927
- Rudnicki Cz. – 6/1928

- Rudnicki M., zob. Ostkiewicz-Rudnicki M.
 Rudolf Zygmunt – 3/1928, 45/1928, 47/1928, 5/1929, 7-8/1929, 13/1933, 7/1934,
 11/1934, 22/1934, 24/1934, 5/1935, 8/1935
 Rudziński Stanisław – 21/1931, 21/1932, 6/1933, 8/1933, 3/1934, 25/1935, 49/1935,
 7/1935, 16-17/1935, 23-24/1935, 10/1936, 11/1936, 13/1936, 40/1936, 4/1936,
 8/1936, 21/1936, 31/1937, 46/1937, 2/1937, 23/1938, 9/1938, 21/1938, 23/1938,
 1/1939, 11/1939
 Russocka Maria – 52/1931
 Rutkowski [Karol Jan] – 1/1922
 Rutkowski Szczęśny – 19/1925
 Rychlik Piotr – 14/1929, 34/1929
 Rychliński Stanisław – **1/1934, 1-2/1935, 3-4/1935, 3-4/1936**
 Rychłowski A. – 1/1928
 Rycombel J. – 45/1931
 Ryder K. – 15/1923, 6/1926
 Ryglewicz Antoni – 25/1929, 43/1929
 Rykowski Stanisław – 1/1920
 Ryszawy Aleksander – 49/1929, 35/1931, 42/1931, 35/1934
 Rzepecki Tadeusz – 45/1938
 Rzepkiewicz Stefan – 28-30/1924, 36-38/1924, 3/1924, 20-21/1925, 27/1925
 Rzeszowski Ludwik – 21/1930, 2/1936
 Rzewski Aleksy [Wincenty] – 5/1921, 2/1922, 50/1934

S

- S. – 46/1926, 3/1930, 21/1935, 23/1935, 44-45/1935, 49/1935, 51/1935, 2-3/1936,
 11/1936, 15-16/1936, 25/1936, 40/1936, 42/1936, 45/1936, 47/1936, 50/1936,
 52/1936, 12/1937, 20/1937, 50/1937, 25/1938
 S.B. – 31/1935
 S.D. – 2/1933, 23/1933, 32/1938
 S.F. – 17/1936
 S.G. – 14/1928, 20/1929, 4/1932, 25/1934, 12/1938
 S.K. – 49/1932
 S.L. – 32/1920, 5/1934
 S.M. – 44/1926, 51-52/1929, 38/1930, 38/1932, 19/1935, 42/1935, 10/1936, 12/1936,
 14-15/1937, 45/1937, 47/1937, 16-17/1937, 3/1938, 20/1938, 26/1938, 51/1938,
 2/1939, 20/1939
 S.O. – 2/1928, 44/1928, 33/1929, 41/1929, 25/1932
 S.P. – 40/1925
 S.R. – 2/1925, 20/1925
 S.S. – 6/1929, 20/1930, 47/1930, **3-4/1930**, 3/1931, 6/1931, 1/1934, 8/1934, 45/1935,
 26/1936, 48/1938
 S.Ski – 46/1934, 36/1936

- S.S-ki – 45–46/1927, 3–4/1928, 43/1938,16/1939
S.T.O. – 2/1936, 4/1936
S.W. – 51–52/1930, 4/1931, 8/1931, 27/1931, 31/1931, 2/1932, 11/1932, 16/1932,
23/1932, 26/1932, 44/1932, 34/1937, 40/1937, 9/1938, 17/1938
Sachs – 32-33/1922
Sajdak Fr. – 32/1939
Sakłak Stanisław – 43/1933, 17/1935, 28/1935, 49/1935, 1/1937, 6/1937,
23/1937
Salmanowicz Piotr – 45/1931, 48/1931, 20/1931
Samorządowiec – 24–25/1924, 31/1924, 28/1936, 19/1939, 5/1930, 9/1933, 42/1934,
36/1935
Sand H. – 1/1938
Sarnecki Jakub – 18/1930
Sas L. – 35–36/1924
Sasorski S. – 46/1927, 2/1928, 13/1928, 46/1931
Saryusz-Zaleski S. – 34/1926
Sawaszyński Jerzy – 14/1938
Schönfeld St.[anisław] – 23/1932, 1-2/1933, 23/1933
Sd. – 33/1932
Sedlaczek Stanisław – **3-4/1930**
Seifert Mieczysław – 6/1928, 11/1928
Serafin Marcin – 39/1925
Shleicher Filip – 5/1927
Sichrawa Roman 11/1929
Siedlecki St. – 4/1919, 2/1920, 4/1922, 11/1922, 20/1922, 24–27/1922
Siemczuk Antoni – 30/1924
Sikora H. – 32–35/1922, 37/1922, 14/1924, 20/1924
Sikorski Rudolf – 2-3/1921, 1/1923, 4/1926, 4/1927, 1/1929, 9-10/1929, 7/1930
Siła-Nowicki S. – 50–51/1926
Sitek S. – 50/1934, 45/1935
Sittauer Jerzy, zob. Bonkowicz-Sittauer Jerzy
Siwik M.[arian] – 12-13/1930, 8/1931, 18/1931
Skakuj Wacław – 16–17/1922, 20/1922
S-ki S. – **2/1930**, 18/1935
Skiba Jan – 6/1939
Skonieczny Stanisław Ludomir – 2/1921
Skotnicki C. – 18/1935
Skrzeczkowski M. – 15/1936
Słomiński A. – 43/1930
Słomiński Zygmunt – 8/1926, 6/1929, 3/1930
Smerek Mieczysław – **3-4/1930**, 48/1931
Smolec S. – 13/1936, 2/1938, 18/1939

- Smoleński B. – 36/1939
Sobotka Kazimierza – 4/1927, 6/1927, 13/1927, 25/1927, 9/1931
Sochacki M. – 29/1926
Sochacki W. – 13/1924, 24/1924, 28/1925, 13/1926, 42/1926, 48/1926, 5/1927,
29/1927, 4/1928, 14–15/1930, 19/1930
Sociński Stanisław – 13/1930
Sokolcow Dymitr – 15/1921, 17/1921
Sokołowski St.[anisław] – 1/1932, 7/1932, 12/1932, 21/1935, 5/1936, 22/1936
Solawa Stanisław – 7/1930
Sommer Witold – 1-2/1938, 12/1939, 22/1939
Spranger Władysław – 1-2/1933, 14/1938
Sprzęgło – 4/1939
Srokowski K. – 43/1920
St. B. – 47/1933
St. G. – 6/1937
St. K. – 50/1929
St. L. – 44/1936, 23/1939
St. Len. – 15/1932
St. Ł. – 50/1935, 5/1936
St. P. – 1/1920, 31/1925, 50–52/1925, 1–3/1926, 8/1926, 15–16/1926, 34/1926,
37/1926, 2/1929, 15/1938
St. Podw. – 48/1926
St. R. – 50/1935, 52/1935, 9/1936, 17/1936, 32/1936, 34/1936, 36/1936
St. S. – 38/1927, 10/1928
St. Zal. – 6/1929
Stamirowski J.[erzy] – 44–45/1925, 21/1927, 26/1927, 30/1927, 49/1933,
15/1934, 24/1936, 5/1937, 10/1937, 11/1937, 24/1937, 37/1937, 43/1937,
1/1938, 10/1938, 16/1938, 20/1938, 29/1938, 40/1938, 43/1938, 51/1938,
20/1939, 31/1939
Stanicki Franciszek – 24/1935
Stanisławski Stanisław – 5/1921, 3/1922
Stanisławski W. – 19/1938
Stankiewicz F. – 18/1928, 21/1930
Star. – 19/1931
Starorypiński St. – 13/1922
Starościak Jerzy – 22/1937, 24/1937, 5/1938, 3/1930
Stary – 18/1932, 28/1932, 41/1932
Stary Skarbowiec – 8/1929, 38–39/1929
Stary Wójt – 14/1925, 17/1925, 23/1925, 25–26/1925
Starzyński Ludomir – 28–29/1922, 38/1922, 51/1928, 13/1930, 36/1932
Stasek Leon – 28/1936, 46/1936, 9/1937, 23/1937, 32/1938, 3–4/1938, 2/1939,
1/1939

- Staszyński St. – 31/1936
Stawiński I. – **3-4/1932**
Stawiński J. – 23/1933
Stawiski – 44/1925
Stec F. – 8/1929
Stecki K. – 20/1930
Stefanowski Marian – 12/1926
Stęplewski Stanisław – 47-48/1926, 14-16/1927, 20-21/1927, 29-31/1927, 34-35/1927, 9/1928, 13-14/1928, 19-21/1928, 24-25/1928, 31/1928, 41-43/1928, 20/1929, **4/1929**, 33/1931, 19/1932, 8/1933, 23/1933, 19/1935, 28/1935, 33/1935, 50/1935, 18/1935, 16/1936, 9/1936, 18/1936, 22/1936, 1/1937, 3-4/1938, 11/1938, 19/1938, 23/1938, 2/1939, 7/1939, zob. też S-ki S.
Sto – 40-41/1936, 43-44/1936, 47-48/1936, 50/1936, 2-3/1937, 8/1937, 12/1937, 14-15/1937, 17-18/1937, 40/1937, 47/1937, 11-12/1938, 46/1938, 24/1939, 26-30/1939, 33-34/1939
Stolarski B. – 47/1925
Strauss Aleksander – 52/1934
Strużak R. – 41/1933, 15/1937, 26/1938
Strzelecki Edward – **1-2/1933**, 8/1936, **3-4/1936**, **3-4/1937**, zob. też E.S.
Strzelecki Jan – 24/1929, 4/1929, **3/1929**, 6/1930, 23/1930, 42/1930, 45/1930, 5/1930, 7/1930, 11/1930, 22-23/1930, 12/1931, 14/1931, 22/1931, 24/1931, 39/1931, 49/1931, 2/1931, 11/1931, 14-15/1931, 23/1931, **1-2/1931**, 13/1932, 17/1932, 36/1932, 6/1932, 1-17/1932, 2/1933, 11/1933, 3/1933, 13/1934, **3-4/1935**, **1/1939**, zob. też Dr. J. St., J.S.
Strzeszewski Zygmunt – 16/1929
Suchodolski Henryk – 26/1936
Suligowski A.[dolf] – 3/1924, 3/1925, 4/1925, 6/1925, 10/1925, 4/1927
Sulikowski Leonard – 4/1939
Sułkowski J. – 2/1934, 44/1934
Surmacka Irena – 16-17/1937, 7/1938, 16-17/1938, 2/1939
S-wicz. H. – 13/1931
Sz. – 12/1934, 41/1934
Szarras M. – 9/1925
Szarzyński D. – 8/1923
Szaynok Władysław – 42/1920
Szaynowski Marian – 3/1937
Szczepański Cz. – 4/1924
Szczepański Fr. – 23/1936
Szczęśniak Władysław – 7/1930, 16/1930, 19/1930, 30/1930, 33-34/1930
Szczodrowski – 3/1922
Szeląg St. – 4/1922
Szmidt [Kazimierz] – 8/1923

Szperling B. – 9/1927, 43/1927
 Szuster Henryk – 3/1922, 4/1923, 11/1924
 Szwalbe Stanisław – 9/1928, **4/1929**
 Szwede H. – 17/1924, 28/1924
 Szyborski Henryk – 1/1927, 52/1927, 38–39/1929, 38/1933
 Szymkiewicz S. – 11/1935
 Syga Stefan – 25–26/1936, 28/1936, 34/1936
 Sylw. M. – 24/1935

Ś

Ślaski Roman – 3/1921, 4/1924, 5/1925, 8/1925, 2/1926
 Śliwowski Józef – 4/1921
 Śniadecki Henryk – 10/1937, 18/1937, 6/1939
 Śniegocki H. – 32/1926
 Świątkowski Henryk – 5/1936
 Świdorski Fr.[anciszek] – 42/1933
 Świerczewski Cz.[esław]– 4/1924
 Świerzewski Piotr –28/1924, 34/1924

T

T. – 3/1934
 t. – 33/1925
 T.K. – 32/1931, 48/1932
 T.M. – 17/1929
 T.R. – 13/1926
 Talko-Poprzecki Maciej – 11/1925, 32–33/1925, 38/1925, 35/1931
 Tarach – 29/1924
 Terlecki Brunon – 2/1926, 22/1926, 2/1927
 Tarno Jerzy, zob. J.T.
 Taubenschlag G.[ustaw] – 2/1924, 7/1925
 Tejszerski R. – 40/1930, 26/1932, 40/1935, 34/1938, 44/1938, 26/1939
 Teleńczuk Jan – 25/1939
 Tennenbaum Henryk – 9/1922
 Teodorczyk Wacław – 8/1937, 12/1937, 20/1937, 43/1937
 Teska K. – 30/1933
 Tillinger Tadeusz – 4/1924
 Tkaczyk B. – 4/1923, 6–7/1923, 9/1923
 Toeplitz Teodor – 2/1921, 4/1921, 1/1922, 3/1922, 4/1922, 7/1925, 2/1926, 8/1926,
 12/1926, 6/1927, 9/1926, 10/1926, 11–12/1926, 3/1929, 7–8/1929, **1–2/1932**, 1/1936
 Tokarski Ksawery – 12/1929, 7/1931, 1/1932, 6/1936, 10/1938
 Tomcsányi Jaños – 33/1929
 Troczyński T. – 34/1927

Trawiński Alfred – 23/1932
Trzciński Aleksander – 8/1926, 22/1931
Trzciński Witold – 15/1929, 46/1923, 1-2/1934, 5/1934, 4/1935
Trzebiński St. – 1/1922
Trzeciak Zygmunt – 15/1920, 23/1920
Tułacz Marian Władysław – 24/1924, 4/1928
Turczynowicz J. – 4/1924
Turowski W. – 42/1925
Twerdochlib Melton (Meliton) – 48/1932, 50/1932, 7/1932, 4/1933
Tymborski J. – 32/1938, 35/1938, 1/1939
Tynkowski-Łoś W. – 22/1938
Tylicka Justyna, zob. Budzińska-Tylicka Justyna
Tylicki St. W. – 19/1924, 21/1924
Tylman Stanisław – 4/1935
Typiak E. – 28/1931
Typiak Piotr – 3/1929, 47/1930, 50/1930, 24/1939

U

Uliński H. – 21-22/1922, 24-27/1922, 42/1922
Urbanowicz Stefan – 17/1930
Urzędnik – 48/1938
Uziembło W.[ładysław] – 19/1933

W

W. – 30/1930, 35/1930, 3/1932, 13/1932, 6/1933, 51/1934, 5/1934, 23/1934, 24/1935,
38-39/1935, 14/1937, 48/1937, 1/1939
W.B. – 44/1927, 1-2/1931
W.Ch. – 43/1933
W.D. – 6/1927, 16/1927, 4/1929, 16-17/1933, 48/1935, 4-5/1935, 11/1935, 19/1937
W.G. – 42/1925, 49/1925, 11/1926, 13/1926, 6/1928, 29/1930, 35/1930, 45/1930,
50/1930, 2/1931, 18/1931, 21/1931, 36/1931, 1-2/1931, 19/1932, 39/1932, 19/1938
W.J. – 7/1931
W.J.E. – 32/1938
W.L. – 20/1926, 46/1926, 1/1927, 3/1927, 5/1927, 7/1927, 9/1927, 45/1929, 48/1929,
4/1930, 22/1930, 24/1930, 48-49/1930, 11/1931, 37/1937, 8/1932, 18/1932
W.K. – 9/1925, 40/1925
W.N. – 11/1930
W.O. – 33/1934
W.S. – 37/1925, 40/1929, 37/1930, 8/1931, 3/1934
W.Sk. – 11/1922
W.T. – 4/1937, 9/1938
W.W. – 15/1925, 20/1930, 34/1930, 45/1938, 48/1938, 2/1939

- Wacław G. – 33/1924
Waga – 10/1929
Wakar Włodzimierz – 1/1919, 2–4/1919, 1–3/1920, 19/1920, 27–32/1920, 41/1920, 26–27/1921, 30/1921, 37/1921, 2–15/1922, 21–22/1922, 26–33/1922, 42/1922, 2–3/1923, 15–16/1923, 6/1924, 10/1924, 20/1924, 30–32/1924, 36/1924, zob. też Wł. W.
Walczer Wacław – 34–35/1922
Waldorff-Kubiczek St. – 11/1937
Waleron Andrzej – 44/1925, 31/1926, 12/1927
Walewski S. – 28/1930
Walkiewicz Wł. – 52/1927, 15/1930, 2/1939
Wanicki Ignacy – 2/1927
Warczuk M. – 41/1933
Wartski A. – 3/1922, 8/1930
Wasiak St. – 16/1927, 4/1929, 48/1935, 4/1937
Wasik W. – 41/1930, 3/1932, 32/1933, 17/1934, 45/1934, 14/1935
Wasilewski B. – 38/1932
Wasilewski Jan – 9/1930, 23/1930, **1-2/1937, 3-4/1937**
Wasiutyński Bohdan – 40/1926, 19/1936
Wasznik A.M. – 42/1924
Waśkiewicz Stanisław – **3-4/1933**, 24/1934, 35/1934, **1/1934**, zob. też Wś
Wcholz Szczęśny – 9/1928
Weber W. – 11/1937, 13/1937, 18/1937, 20/1937, 22/1937, 17/1938
Wendrowski S. – 1/1922
Werka Michał – 12/1930
Werner R. – 4/1934, 22/1934
Wesołowski B. – 23/1939
Wglęszyn – 29/1924
Wiącek J.A. – 14–15/1934, 18/1934
Wiecha Marian – 45/1927, 1/1928, 40/1928
Wielgus Piotr – 1/1924, 5/1927, 9/1928, 18/1930
Wielichowski St. – 5/1925, 4/1925
Wielopolski Alfred – 5/1933, 8/1933, 20/1933
Wiercioch Wacław – 50/1938
Wiercichowa Dionizja – 22/1937, 34/1937, 13/1938, 34/1938
Wiesenberg Feliks – 3/1939
Wik. – 3/1938
Wilczyński Jan – 20/1922
Windakiewicz Kazimierz – 1/1924, 3/1924, 16/1924, 26–28/1924, 30–32/1924, 37/1924, 38/1924, 7/1925, 9–16/1925, 34–39/1926, 5/1926, 11/1926, 12/1926, 7–8/1927, 6/1927, 23–26/1928, 28–30/1928, 10/1928, 26–27/1929, 6–12/1929, **2/1929, 4/1929**, 9/1930, 11/1930, **1/1930, 2/1930**, 3/1931, 12/1931

- Wiński – 17/1922
Wiśniewski Wł. – 33/1924, 35/1924, 37/1925
Witkiewicz-Mokrzycka Helena – 16/1934
Witkowski Stefan – 43/1935, 47/1938, **1-2/1938**
Witkowski Waclaw – 23/1938
Witwicki Bogdan – 26/1934
Wł. L. – 38-39/1929
Wł. W. – 23/1925, 49/1926, 1/1927
Włoszczowski Stanisław – **3/1938**
Wohl Hipolit – 6-9/1929, 11-12/1929, 5/1931, 8/1931, 10/1931, zob. też H.W.
Wołk S. – 4/1934
Wojciechowska Z. – 28/1935, 16/1938, 22/1938, 31/1938, 49/1938, 28/1939,
32/1939
Wojciechowska-Hartleb Zofia, zob. Hartleb-Wojciechowska Zofia
Wojciechowski K. – 35/1936, 5/1937, 2/1938, 18/1939, 30/1939, 33/1939
Wojd St. – 10/1925
Wojnacki K. – 34-35/1922
Wojnacki W., zob. Kietlicz-Wojnacki W.
Wojnarowicz St. – 19/1935
Wojnarski W. – 50/1937, 6/1938, 11/1938, 9/1939, 14/1939
Wojtasiewicz Stanisław – 48/1930
Wojtczak K. – 37-38/1928
Woliński Leonard – 38/1926
Wołoszynowska M.[aria] – 4/1922, 7/1922, 9-10/1922, 14-15/1922, 19/1922
Wołoszynowski Joachim – 3-4/1921, 31/1921, 51/1925, 26/1926, 29/1926, 42/1926,
46/1926, 1/1927, 12-13/1926, zob. też J.W.
Wotke A. – 14/1930
Woykar – 37/1938
Woynowski T. – **3/1929**
Wójcik B. – 34/1925
Wójcik Marian – 23/1930, 44/1930, 45/1930, 47/1930, 10-11/1933, 8/1937
Wretowski – 18/1935
W-ski Wł. – 2/1926, 26/1926, 30/1926, 41/1926
Wś – **1/1930**
Wu-En. – 30/1937
Wuha – 5/1935
Wuka – 22/1926, 29/1926, 2/1935
Wutke Alfred – 17/1930
Wyczałkowski Kazimierz – 8/1931
Wyczółkowski Józef – 35/1939
Wyka Jan – 11/1938
Wyrzykowski E. – 17/1931

Wysznacki K. – 8/1923

Wyszomirski K. – 33/1930, 26/1934, 27/1934, 17/1936

X

X. – 42/1925, 27/1926, 7/1928, 26/1930, 15/1933, 18/1938

X.Y. – 39/1931, 41/1937

Y

Y – 30/1930

Z

Z. – 45/1925, 26/1928, 14/1933, 16/1933, 19/1939

Z.C. – 25/1926

Z.D. – 41/1920, 48/1920

Z.G. – 9/1925, 12/1925, 22–24/1925, 26/1925

Z.H.-W. – 33/1936, 36/1936, 42/1936, 49/1936, 7/1937, 21/1937, 25/1937, 35/1937

Z.M. – 1-6/1930, 9-12/1930, 16/1930, 19-20/1930

Z. Paw. – 36/1927

Z.R. – 25/1928, 27/1928, 31/1928, 33/1928, 41/1928

Z.S. – 5/1931, 16-17/1934, 19/1934, 23-24/1934

Z.W. – 28/1938, 34/1938, **1/1939**

Z.Z. – 3/1938, 10/1939, 15/1939, 19/1939, 34/1939

Zacharowicki St. – 17/1932

Zacharski Al. – 9–10/1922

Zahorska Anna, zob. pseud. Zahorska Hanna

Zahorska Hanna – 7/1922

Zahorski Eugeniusz zob. Fostowicz-Zahorski Eugeniusz

Zainteresowany Radny Gminny – 46/1935

Zakolski – 19/1937

Zakrzewski Konstanty – 4/1938

Zakrzewski P. P. – 14/1923

Zakrzewski Stanisław – 9/1932, 4/1933, 22/1933, 3/1934, 9/1935, 16/1935, 26/1935,
6/1935, 16/1937, 24/1937, 29/1937, 37–38/1937, 7/1938

Zaleski Antoni – 18/1930

Zaleski S. zob. Saryusz-Zaleski S.

Zalewski Edmund – 9–10/1920

Zalewski S., – 47/1928, zob. też St. Zal.

Załęcki Gustaw [Leon] – 12/1929

Załęski G. – 31/1929

Załęski Z. – 25–26/1937, 28/1937, 4/1938, 20/1938, 25/1938, 44/1938

Załuski P. – 23/1930

Zaremba L. – 3-4/1921, 12/1921

- Zarębski Franciszek – 23/1932, 28/1932, 49/1932, 52/1932, 10/1933
Zarzycki L. – 23/1928
Zawadzki Józef Jakub – 4/1921, 3/1922, 1/1923, 2/1925, 9/1925, 11/1925, 11/1926,
12/1926, 25/1927, 9/1927, 11/1929, 15/1930, 9/1931, 18/1931, 23/1931, 11/1932,
14-15/1933, 18/1936
Zawadzki Marcei – 2/1922
Zborek A. – 26/1938
Zbrożyna Stefan – 4/1924, 1/1931, 4/1931, 23/1931, 41/1932, 18/1932, 5/1933,
16-17/1933, 20/1933, 40/1934, 4/1934, 7/1935, 19/1936, 4/1937, 21/1937, 23/1937,
7/1938, zob. też Z.S.
Zdanowski Juliusz – 3/1928, 46/1928, 19/1930, 48/1930, 52/1931
Zdanowski Stanisław – 2/1937
Zieliński L.[udwik] – 3/1922, 1/1924
Ziembicki H. – 32/1934, 52/1934
Zubelewicz A. – 19/1927
Zubko J. – 20/1920
Zubowicz A. – 19/1928
Zweig Ferdynand – 2/1921
Zyg. Paw. – 37-39/1927

Ż

- Ż.D. – 40/1936
Żaboklicki I. – 50/1929
Żaboklicki Jarosław – 8/1932, 17/1932
Żmij Józef – 9/1933

INDEKS OSOBOWY

Indeks osobowy

A

Abramowicz K. 109
Adam R., drukarz 198
Ajnenkiel Andrzej 40
Andruszkiewicz Ryszard 97
Andrzejkowski Henryk 160
Arct Michał 221
Aywas Franciszek 234

B

Bańkowski Franciszek 49
Balsiger Maria 286, 287
Bałaban Tadeusz Marian 223, 224
Bar Ludwik 157, 285
Barciszewski Leon 238
Bączkiewicz Kazimierz 209
Beck Józef (właśc. Bek Józef 1894–1944) 94
Belke Ryszard 198
Bek Józef Alojzy (1967–1931) 52, 54, 58–59, 61, 92, 94–99, 102, 130, 132–133, 139, 141–143, 145, 147, 149, 151–153, 156–157, 183, 185, 191, 242, 277–282, 286, 288, 295, 299, 301, 303
Berenson Leon 49
Biegeleisen Leon Władysław 50, 158, 210, 216–218, 223, 232–233, 235–236, 246–250, 261, 276, 282, 284–285, 290, 296
Bieliński Kazimierz 223
Biernat Andrzej 128, 140, 144, 152, 172
Biernat Bolesław 94
Bigham Truman 296
Bigo Tadeusz 10, 223
Bilek Mieczysław 238

Bilski Dionizy 284
Birkenmajer Aleksander 128
Blachowski Bronisław 160
Bogucki Wincenty 223, 225, 242
Bogusławski Aleksander 12, 53–55, 59, 61, 92, 95, 99–100, 102, 107, 110, 130–131, 133, 135, 139, 141–142, 145–147, 149, 151–153, 156–157, 163, 169, 174, 176–177, 179, 185, 280, 282–283, 295
Boguszewski Stefan 55, 59, 135–137, 141–143, 145, 149, 152, 156, 185, 280
Bohusz Jerzy, zob. Szyszko-Bohusz Jerzy
Bojarska Stefania 157–158
Bombicki Maciej Roman 285
Bonarek Stanisław 238
Bonkowicz-Sittauer Jerzy 157
Bonusiak Włodzimierz 11, 216
Borkowski Zenobiusz 242
Borowski Leopold 146, 160
Bosak Józef, hrabia, zob. Hauke-Bosak Józef
Branny Franciszek 152, 154–155, 157, 179, 282–284, 295, 303
Bręza Bronisław 233
Brun Henryk Stefan 102, 152, 163
Brun Krzysztof 152
Brun Zofia 153
Brun Le Henryk 59, 107, 121, 128, 153, 156–157, 177–178, 185
Brzeziński Czesław 224
Brzeziński Waclaw 185, 282, 284, 290, 295–296

Brzywczy-Kumińska Zofia 221–222, 248
 Budziak Tomasz 285
 Budzińska-Tylicka Justyna 223, 229, 234,
 242–243
 Bujak Franciszek 58, 95, 144, 158, 184
 Bujwid Odon Feliks 223
 Bukowiecki Stanisław 114
 Buszko Józef 29
 Buzek Józef 102, 107–108, 158

C

Car Stanisław 143
 Całuń Tomasz Wilhelm 242–243
 Cegielski Hipolit 203–204
 Celma-Panek Jerzy 269
 Chajn Leon 132, 137, 142–143
 Charewiczowa Łucja 221–222, 233
 Chlantacz Marcelli 48, 208, 221, 223
 Chmielewski Zygmunt 209
 Chodecki Władysław 121, 159, 177
 Chodubski Andrzej Jan 23
 Chomicz Bolesław 53–54, 98–100, 102,
 104–105, 107
 Chomicz Jan 107
 Chojnicki Wilhelm 239, 249
 Chrzanowski Zygmunt 52–53, 91–92, 99
 Chylewski Jerzy 185
 Ciągliński Adam 233
 Ciągwa Józef 82
 Cieszyński Alojzy 158
 Czadankiewicz Jan 239, 284, 285, 289–290
 Czarniecki Stanisław 54, 99, 102
 Czarnocki Jerzy 61
 Czarnowska Maria 76
 Czech Józef 160
 Czekanowski Stanisław 54, 99, 102, 107
 Czernicki Karol 223, 238, 247
 Czerny Władysław, zob. Schwarzenberg-
 -Czerny Władysław

D

Dalbor Tadeusz 217
 Dalbor Władysław 59, 61, 151, 153–154,
 156–157, 185, 191, 223, 238, 244, 251–253,
 280, 282
 Danielewicz Leon 247
 Dąbrowska Maria 137
 Dąbrowski Józef 269
 Dąbrowski Marian 76
 Dembowska Maria 13

Divéky Adoján 158
 Dmitrjew Adam 159
 Dobrowolski Antoni Bolesław 107, 158,
 172
 Dobrzański Zdzisław 209
 Downarowicz Medard 242
 Dratwa Dominik 191
 Drozdowski Marek 285
 Drózdź Jan 160
 Drwęski Jarogniew J. 221, 242, 252
 Drzewiecki Piotr 221
 Duch Kazimierz Józef 144, 159
 Dunikowski Juliusz 278, 280, 282, 284,
 294
 Dunin Waław 49, 174
 Dura Tadeusz Lucjusz 102, 107, 121, 157,
 163, 176–177
 Dworzański Marian 289
 Dymecki Zbigniew 155
 Dzieduszycki Waław 61
 Dzierzgowski Szymon 223
 Dziewoński Kazimierz 251
 Dzikowski M. 267
 Dziubak Stefan 169

E

Estreicher Karol (starszy) 93, 221
 Estreicher-Grodzicka Ewa 35
 Erdman Alfons 162

F

Faras Zbigniew 28
 Fedorowicz Jan Kanty 242
 Feliński Roman 250
 Félix Maurice 297
 Fiderkiewicz Alfred 143
 Filewicz Stanisław 99, 102, 107
 Filipkowska-Szemplińska Jadwiga 157–158
 Finkiel Ludwik 221
 Firkowski Stanisław 155
 Fiszer J. 107
 Ford Henry 183
 Fryderyk August (właśc. Fryderyk August
 Józef Maria Antoni Jan Nepomucen
 Alojzy Ksawery Wettyn) 25

G

Gaj Wawrzyniec 242
 Gajewski Waław 57, 59, 61, 95, 138–139,
 141–143, 145–147, 149, 153, 157, 169, 175–

176, 180, 185, 238–239, 280, 282, 284, 286,
289, 297
Galasiewicz Celestyn 278, 286
Garlicki Edmund 55, 102, 115, 116–117, 135,
137, 163, 167
Gawęcki Marian 296
Gawłowski Waclaw 122
Gayny Stanisław 159, 179
Gembicki Marian 169
Getler-Girtler Jan 159, 162
Gielniewski Kazimierz 197
Girtler Jan, zob. Getler-Girtler Jan
Glatman Eugeniusz 238
Gliszczyński Stanisław 78, 102, 107, 163,
169, 176, 191
Gliwic Jan Hipoli 143
Głębiński Stanisław 108
Gödtke Izaak Gotfryd 245
Goldfinger Adam 159
Gołębiowska Jadwiga 20, 82
Goryńska Stanisława 221–222
Gorzuchowski Stanisław 285–286
Górski Konrad 158, 172, 194
Graboń Agnieszka 10
Grabowski Edward 49, 208, 223–224
Grabowski Witold 85
Grabski Stanisław 57
Grabski Władysław 95
Gracz Szczepan 223
Grela Franciszek 152–153, 155, 282
Grenowski Józef 239, 242, 243, 247, 249,
251
Grochowski Roman 9, 42–43, 95–96, 151,
152, 156–157, 278, 280, 290
Grodecki Franciszek 122, 177
Grodowski K. 267
Groniecki Ludwik 250, 253
Gross Adolf 223
Grossman Wilhelm 250
Grotowski Henryk 29, 32–33, 43–50, 208–
209, 212–216, 223, 227, 270
Grzegorzczak Piotr 76
Grzeszczak Stefan 253
Grzeszczuk Stanisław 30, 93
Gumowski Marian 223

H

Handelsman Marceli 25, 82
Hahn Wiktor 221

Hartleb-Wojciechowska Zofia 157–158,
179, 193, 282, 284, 286, 295–296
Hass Ludwik 132, 137, 143
Hauke-Bosak Józef 197
Hausen Seweryn 223, 238, 247
Hendrikson Henrich Kurt 285, 286, 306
Heska-Kwaśniewicz Krystyna 10
Hilarowicz Tadeusz 158, 223, 238, 251
Hirszel A. 108
Hleb-Koszańska Helena 13
Hłasko St. 107
Hochfeld Julian 285, 289
Hoesick Ferdynanda 209
Hołówko J. 128
Horszowski Józef 159, 223
Hoser Janusz 160
Hubert Julian 285
Hujda Antoni 286, 306

I

Ihnatowicz Ireneusz 127, 140, 144, 152, 172
Iwaszkiewicz Edmund 280
Izdebski Hubert 25, 27, 34

J

Jabłoński Władysław 92
Jajecznik Korad 103
Jakubczak Beata 35
Janczewski Mieczysław 160
Jankowski Edmund 157–158
Janowski Wincenty 32
Januszewski W. 107
Jarkowski Stanisław 76
Jarowiecki Jerzy 29
Jarosz Rajmund 242–243
Jaroszyński Adam 141
Jaroszyński Maurycy 41, 57, 59, 61, 95, 129,
141–157, 161, 179, 181, 184–185, 223, 247,
249, 279, 280–284, 286, 295–297, 301
Jaroszyński Nereusz 141
Jaskiernia Alicja 19
Jeziński Edward 51, 233–234
Jętkiewicz Lucjan 223, 233, 238, 248
Jones Eliot 296
Junger Bronisław 49
Jurkiewiczowa Janina 221–222

K

Kaczmarska Z. 47
Kaczorowski Bronisław 122, 177

- Kaganiec Małgorzata 20, 82
 Kafel Mieczysław 13, 306
 Kaleta Andrzej 9
 Kalicka Maria, zob. Kuropatwińska-Kalicka Maria
 Kalisz Barbara 104, 267
 Kallas Marian 37, 263
 Kaltenberg-Kwiatkowska Ewa 285
 Kamiński Kazimierz 247
 Karońska Wanda 157–158
 Karpiński Stanisław 92
 Karpiński Waclaw 160
 Karraffa-Korybut Kazimierz 219
 Kasprzykiewicz Feliks 266–267
 Kazimierz Wielki, król Polski 24
 Kiernik Władysław 57, 253
 Kiszkiel Jan 223
 Klarnet Alfons 49
 Kleczyński Józef 292–293
 Kłak Tadeusz 9
 Koc Adam 143
 Kochański Tadeusz 243
 Kocowski Bronisław 128
 Kohlmann Kazimierz 179, 248
 Komar Witold 223
 Konic Henry (Konitz Henryk) 31
 Konińska W. 47
 Konopczyński Władysław 92, 95
 Konopka Alfred 223, 247–248
 Kołodziej Konstanty 180
 Kołodziejczyk Arkadiusz 137
 Kopciński Stefan 223
 Kopczyński Edmund 129, 165, 174–177, 181, 184, 223
 Kopczyński Stanisław 49, 208, 247
 Korbut Gabriel 221
 Korcelli Piotr 285–286
 Kordus Andrzej 159
 Kordus Michał 159
 KorfantyWojciech 192
 Kornilowicz Witold 55
 Korpała Józef 221, 232, 292–293
 Korsak Halina 280, 286–287
 Korsak Władysław 57, 128, 130, 132–133, 135, 141–143, 145, 149, 153, 156, 185
 Korybut Kazimierz, zob. Karraffa-Korybut Kazimierz
 Kostecki Janusz 67
 Kostrzewski Józef 223
 Kość Jan 160
 Kowalczyk M. 179
 Kowalczyk Ryszard 10, 81
 Kowalewska M. 47
 Kowalewski Karol 209
 Kowalska Karolina 153
 Koziański Janusz 239, 249
 Kozłowski Janusz 107
 Kozłowski Władysław 46–47, 49, 208, 211, 213, 220, 223–224, 227–229
 Kozubski Włodzimierz 50
 Krajna Franciszek 72, 74
 Krasowski Józef 179–180
 Krasowski Krzysztof 285
 Kraško Nina 67
 Kroński Aleksander 210, 228, 242–243, 251, 289
 Króliwski Jerzy 160
 Kruszewski Waclaw 54–55, 99, 102, 107, 128
 Kruczek Stanisław 248
 Krzeczkowski Konstanty 95, 284, 286, 289, 295–296
 Krzewski Stanisław 56
 Krzywicki Ludwik 49, 95, 158, 208, 285
 Krzyżanowski Jan 242–243
 Kubiak Sanisław 13
 Kubski Marian 109, 164
 Kuczyński Stefan Krzysztof 37
 Kulesza Michał 25, 34, 384–385
 Kumaniecki Kazimierz Władysław 25, 158, 358, 392
 Kumińska Zofia, zob. Brzywczy-Kumińska Zofia
 Kunert Andrzej Krzysztof 218, 220
 Kurkiewicz Helena 217
 Kuropatwińska-Kalicka Maria 286–287, 290
 Kühn Alfons 209–210
 Kühn Kazimierz 157, 160, 185, 223, 233, 280, 282, 286, 295
 Kwiatkowska Ewa, zob. Kaltenberg-Kwiatkowska Ewa
- L**
 Lachendro Jacek 10
 Langer Antoni 55, 102, 107, 157, 163, 169
 Langrod Jerzy Stefan 253
 Leszczycki Stanisław Marian 159, 285–286
 Leparski Antoni 159, 238

Leppert Jan 94
Leoński Zbigniew 37
Lewicki B. 267
Leyberg Wacław 251
Libiszowski Stefan 269
Lier Kazimierz 217
Liszewski Stanisław 285
Litauer Stefan 209
Lubomirski Zdzisław 209

L

Łabęcki Wiktor 159
Łagoda Jan 286
Łazarowicz Klemens 159, 179–180, 238,
248, 250
Łojek Jerzy 9
Łoś E., hrabia 107
Łoza Stanisław 10, 48, 159, 211, 280
Łóczkow Wiktor 223

M

Machlejd Jerzy 175
Maćkowski Zdzisław 160
Magnowska Anita 9
Majchrowski Jacek Marian 131
Makles Karol 232, 291
Malanowski W. 107
Malec Dorota 25–27, 29–31, 82
Malec Jerzy 25–27, 29–31
Maleciński Julian 122, 177, 223
Malicki Jan 10
Maliniak Władysław 174
Malinowski W. 108
Maliszewski Edward 285
Marciniak Michał 296
Marczewski K. 251
Marczewski W. 53
Marczewski Zygmunt 50
Markowski Bolesław 278, 280, 284–286,
289
Markowski Wacław 296
Mars Zygmunt 95
Matuszewski A., drukarz 198
Michalczyk Stanisław 20–21
Michalska Iwonna 9
Michałowski Stanisław 160
Michejda Władysław 242–243
Mielczarek Tomasz 10
Miklaszewski M. 172
Milla Roman 239

Mokrzycka Helena, zob. Witkiewicz-
-Mokrzycka Helena
Morawski Wacław 239
Mościcki Ignacy 85, 139, 191
Mrozowski Bolesław 50
Muszkowski Jan 271, 292, 296
Myśliński Jerzy 9

N

Nadolski Otto 158
Nałkowska Zofia 137
Napoleon Bonaparte 39
Narbutt Tadeusz 102, 117, 172
Natanson Edward 209
Nechay Jerzy 223
Nesterowicz Władysław Melichior 128,
159
Neumann Zygmunt 242
Niecko Józef 129, 139, 169
Niedzielski K. 108
Niedźwiałkowski Kamil 159
Norden Walter 297
Notkowski Andrzej 10, 76, 84, 140
Nowak Stanisław 228
Nowicki Eustachy 159
Nowodworski Stanisław 46

O

Ogierman Leonard 268
Olszewski Franciszek 31
Okulicz Stanisław 282, 294
Ostkiewicz-Rudnicki M. 194
Ostrowska 130
Orsza Helena, zob. Radlińska Helena
Orzechowski Józef 159
Orzechowski Konrad 159
Oryżyna Janina (z Jankowskich) 157–158

P

Pacanowska Regina 151
Pachnowski Stefan 102, 108–109, 163–164,
250
Paczkowski Andrzej 9, 76, 81, 85–87, 124
Pajewski A. 287
Panejko Jerzy 10, 184, 280–281, 284–285,
289, 295–297
Panek Jerzy, zob. Celma-Panek Jerzy
Paprocki Stanisław J. 146
Pastuszyński Stanisław 86, 219, 234, 247
Pawlak Zygmunt 238, 243, 248

Payer Renaud 231
Pazdro Zbigniew 159
Peretiatkowicz Antoni 48, 50, 159, 184, 217,
221, 223, 280
Pfeiffer Józef Mieczysław 152
Piasecki Bronisław 250
Piechota Józef Feliks 243
Piechowski Władysław 209
Piekalkiewicz Jan 223, 228, 255
Piekarniak Waclaw 100, 197
Piekarski Ludwik 219
Pieracki Bronisław 143, 191, 242
Pietraszek Teofil 72, 199
Pietraszewski Jan 172
Pietruch-Reizes Diana 10
Pietrzykowski Józefat 97
Piller Kornel 93
Piłsudski Adam 242–243
Piłsudski Józef 53, 87, 143, 191, 219, 242,
244, 262
Piotrowski S. 251
Plitz Franciszek 233
Podwiński Stanisław 10, 185, 251, 282,
285–286, 291–292, 295, 298
Pokładecki Jacek 29
Pol Krzysztof 221, 285
Polak Józef 122, 159, 169, 177, 223, 225
Polkowski Bolesław 238, 247
Polski Jan 244
Pomianowski Jan 159
Popielawski Władysław 191
Popiołkiewicz Józef 176
Poprzecki Maciej, zob. Talko-Poprzecki
Maciej
Porowski Marceli 46, 218–220, 224, 228,
234–235, 237, 239–241, 243, 245–247,
253, 266
Powierza Bolesław 108–109, 159, 164
Poznański Marceli 46, 51, 163, 234, 247,
260–261, 286
Poznański Tadeusz 159, 176
Pragier Adam 157
Próchnik Adam 180, 238, 247
Przeorski Tadeusz 215, 223, 228, 233, 238–
239, 251–252
Przybyszewski Kazimierz 159
Ptaśnik Jan 223
Puławski Ignacy 61, 128
Pytel Jan 9

R

Rabaczewski Włodzimierz 223, 242,
248–249, 263
Raciborski Józef 296
Radlicki Ignacy 149, 184
Radlińska Helena, zob. Orsza-Radlińska
Helena 157–158, 291–292, 296
Radomski Grzegorz 23
Radziszewski Henryk 169
Rafacz Józef 285–286
Rajchel Jan 242–243
Raleigh Tomasz 169
Rączaszek Antoni 179, 286, 290
Reizes Diana, zob. Pietruch-Reizes Diana
Rewieńska Wanda 222, 239
Reymont Władysław Stanisław 129, 191,
Rodziewicz I. 158
Rodziewiczowa Zofia 158
Rogaczewska Zofia 158
Rokicki Czesław 78, 153, 198, 282
Romaniuk Kazimierz 284, 290, 295
Romer Eugeniusz 72
Rosiak Roman 97
Rostworowski Emanuel 133, 218
Rott Dariusz 10
Rousseau Jean-Jacques 172, 194
Rozynek Józef 157
Różański Stanisław 159, 193
Rudnicki M., zob. Ostkiewicz-Rudnicki M.
Rudolf Zygmunt 159, 185, 233–234, 248
Rudzińska Regina 291
Rudziński Stanisław 248, 250–251
Russocka Maria 95, 158
Rutkowski B. 47
Rutkowski Jan Karol 223
Rychliński Stanisław Karol 284–286, 290
Rychły-Mierzwa Anna 141–145, 152
Rydz-Śmigły Edward 191
Rzepkiewicz Stefan 77–78, 81, 157
Rzewski Aleksy Wincenty 223–224

S

Safarewicz Aleksander 219
Salamonowicz Piotr 238
Saunier Pierre-Yves 231
Sawaszyński Jerzy 160
Sawoniak Henryk 13
Schimmel Jerzy 296
Scholl Konstanty 242

- Schönfeld Stanisław 247
Schwarzenberg-Czerny Władysław 251
Sedlaczek Franciszek 292
Seifert Mieczysław 233
Sędzimir Z. ks 108
Sichrawa Roman 247
Siedlecki Stanisław 108, 190, 192–193
Siemion J. 53
Sienkiewicz Konstanty 52–54, 92, 99
Sienkiewicz Henryk 129, 191
Sieradzka Danuta 9–10, 14–15, 35, 173
Sikorski Rudolf 49, 208–211, 221, 224, 234, 242, 252, 255
Sitko Anna 232
Siwec Jan 62
Siwik Marian 247
Składkowski Felicjan Sławoj 85, 139
Skolimowski Feliks 242
Skonieczny Stanisław Ludomir 225
Skrzek Józef 76
Skrzyńska Janina 296
Skwirowska Stefania 13
Sławek Walery 143
Słobodzian Beata 26, 30, 35, 38, 41
Słodkowska Elżbieta 13
Słomiński Zygmunt 221
Smulski Jerzy 16
Sobeski Michał 48, 50, 159, 217, 221, 223, 280
Sobierajczyk Alojzy 242
Sobol Saturnin 10
Socha Irena 12, 16
Sojka Witold 16
Sokal Franciszek 209
Sokolcow Dymitr 115
Sokołowski Stanisław 247
Sokulski Justyn Piotr 95
Sowa Andrzej Leon 141
Spaleniak Wojciech 13
Srokowski Konstanty 108
Stanisławski Stanisław 129, 224
Stanisławski W. 251–252
Stankiewicz Zygmunt 94
Starościak Jerzy 223
Staryszak Józef 295
Starzyński Ludomir 159
Starzyński Stefan 46, 143, 285
Staszic Stanisław 183, 202
Stawicki Bronisław 160
Stefanowski Marian 192–193
Stefanyk Wasyl 12, 93, 140
Stempowski Stanisław 143, 296
Stępień Stanisław 83
Stęplewski Stanisław 238, 284
Stroiński J.S. 96–97
Strzelecki Edward 284
Strzelecki Jan 238–239, 242–243, 250, 253, 261, 284, 306
Suligowski Adolf Mściław 10, 31–32, 43, 45–46, 50, 209–210, 221, 227–228, 242, 250, 252
Sulimierski Filip 93
Surmacka Irena 221, 239
Synoradzki Michał 45, 49–50, 208
Szafarowicz, drukarz 198
Szaynok Władysław 108
Szczęśniak Władysław 160
Szczęsny Alfred, zob. Wielopolski Szczęsny Alfred
Szmidt Kazimierz 242
Szulkin Michał 137
Szupryczyński Jan 285
Szwarcsztajn Edward 269
Szwalbe Stanisław 295
Szwed Ryszard 9–10, 16, 27, 32, 36, 44–47, 49, 53, 62, 97, 144, 173, 207–209, 216, 221
Szymorowa H. 47
Szyszko-Bohusz Jerzy 204
- ## Ś
- Ślaski Roman 48, 229
Śliwiński Artur 24, 46, 172
Śliwowski Józef 225
Śmigieński Władysław 262
Śmigły Edward, zob. Rydz-Śmigły Edward
Świerczewski Czesław 247
Świerzyński Józef 91
- ## T
- Talko-Poprzecki Maciej 193
Tarczyc-Reischmidt Leon 94
Tarno Jan 10
Taylor Fryderyk 183
Taylor Zbigniew 286
Terech Michał 46, 49, 208
Terlecki Olgierd 94
Tetelowska Irena 13
Tietz Leon 170
Tillinger Tadeusz 228, 248, 259

Toeplitz Teodor 50, 184, 209–211, 221,
 224–225, 242–243, 252, 282, 290
 Tołwiński Mikołaj 50
 Tołwiński Stanisław 50
 Tomaszewski Leonard 217, 250, 261–262
 Trzeciński Witold 247
 Trzeciak Zygmunt 108
 Trzynadłowski Jan 128
 Turkawski Marcei Antoni 30, 93
 Tylicka Justyna, zob. Budzińska-Tylkicka
 Justyna
 Typiak Piotr 290, 298
 Tyralski Zygmunt 61, 280
 Tymowicz Marian 29

W

Waingertner Przemysław 143
 Wakar Włodzimierz 52–54, 57, 92, 98–100,
 102–106, 108, 114, 116–121, 128–130, 133–
 136, 138, 140–142, 147–148, 155–157, 161–
 162, 169, 172, 178, 189, 191
 Waleron Andrzej 180
 Walkiewicz Władysław 159, 179
 Wartski Abram 160
 Wasilewski Jan 284, 295
 Wasiutyński Bohdan 253
 Waśkiewicz Stanisław 284, 295
 Waydel Emil 54, 102
 Waydowiczowa Anna
 Warzykowska-Wiercichowa, zob. Wierci-
 chowa Dionizja
 Weinfeld Ignacy 72
 Wende Edward 128, 203
 Werk Michał 243
 Wesołowski Bronisław 110, 169
 Wielopolski Szczesny Alfred, hrabia 159
 Wiercichowa Dionizja (Warzykowska-
 -Wiercichowa) 157–158
 Wierzbieńca Waclaw 10, 216
 Wiktorowska Aleksandra 10, 95, 103, 131,
 139, 145, 151, 217, 298
 Wilkowski T. 108
 Windakiewicz Kazimierz 185, 233, 251,
 255, 280, 284
 Winnicki Leopold 242–243

Witkiewicz-Mokrzycka Helena 158
 Witkowski Wacław 238
 Władyka Wiesław 9
 Władysław IV Waza, król Polski 24
 Wodziński M. 108
 Wohl Hipolit 255
 Wojciechowska-Hartleb Zofia, zob. Har-
 tleb-Wojciechowska Zofia
 Wołoszynowski Joachim 53, 57, 59, 95, 138,
 140–141, 145, 149, 151–152, 156–157, 169,
 185, 280
 Wołszczowski Stanisław 290
 Wotke Alfred 255
 Wójcik Stanisław 10, 27–29, 31, 173
 Wrona Grażyna 10, 285
 Wyczalkowski Kazimierz 160
 Wyka Jan 239
 Wykrętowicz Stanisław 10
 Wytrzązek Wojciech 25, 34, 36, 38–39

Z

Zahorska Hanna (właśc. Zahorska
 Anna) 158
 Zalewski Emil 108
 Załęcki Gustaw Leon 223
 Zatorska Helena 137
 Zarębski Franciszek 179
 Zawadzki Aleksander 138
 Zawadzki Jakub Józef 50, 175, 209–211,
 221, 223–224, 242–243, 252–253, 255
 Zawistowski Czesław 242–243
 Zbrożyna Stefan 247, 255
 Zdanowski Juliusz 52, 57, 92, 94–96, 143,
 191, 242–243, 280
 Zieliński Eugeniusz 10
 Zieliński Ludwik 223
 Ziółkowski Józef J. 157
 Zweig Ferdynand 223, 225
 Zyska Bronisław 268

Ż

Żarnowski Janusz 132
 Żmigrodzki Zbigniew 295
 Życki Kazimierz 209

KAROL MAKLES

Press of the central government unions in Second Republic of Poland

Summary

Subject of study is press of the central territorial self-government's unions in Second Republic of Poland, released in years 1919-1939. These are periodicals of government organizations of all-Poland range, clustering intercommunal units. These were Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej and name-changing organization of county (powiat) self-governments: Związek Sejmików Powiatowych Rzeczypospolitej Polskiej, Zrzeszenie Samorządów Powiatowych i Związek Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej.

Topic of self-government press for long years wasn't raising deeper interests of researchers. Till today we know a little about diverse character of these publishing companies because these problems aren't fully recognized and this issue deserves syntetic study. I put to detailed observation: all-Poland county organizations weekly - "Samorząd" (1919-1939), municipal activist monthly - "Samorząd Miejski" (1921-1939) and quaterly devoted comunal theory and life - "Samorząd Terytorialny" (1929-1939). These titles are the most representative for all-Poland self-government's press of interwar period because they were connected to the biggest self-government's organizations representing county councils and counties, cities, districts and the smallest administrative units which are exemplifications of various types of periodics: weekly, monthly, quaterly whereas typology of frequency of appearance connects with periodic's typology character: informational, scientific for the general public and specialist-scientific.

Taking into account the specification of the subject of this work the actual method of resarch is bibliological-historical study and supporting them specific research technics. Research that I carry into history and function of press has bibliological and historical character because that's the angle I analyse periodics under. The technics I use are most often used in press studies.

Because periodics shouldn't be examined in isolation, which means without a context, I tried to look into the issue from a broad perspective in six parts of my work, that's why I didn't limit only to chosen magazines but I examined their deepest cultural-historical context: press of self-government unions rising from family's and european's traditions.

The treatise has problematical-chronological character. First part - *Introduction* - contains explanation of term: self-government press. It considers traditions of self-government and problem of central unions which is element that treats of historical point of view at birth of polish administration and state institutions which was effect of regaining independence by Poland. I also elaborated issue of establishing and activity of Związek Miast Polskich and Związek Sejmików Powiatowych.

In second part I tried to locate all-Poland self-government publishers on press market. Here I discussed statistical context, publishers geography and issues of legal situation in which magazines of central self-government unions functioned.

Then - in next three parts - I presented, using uniform model, titles „Samorząd”, „Samorząd Miejski” and „Samorząd Terytorialny”. I presented origins and facts, that influenced magazines creation, and earlier forms that affected final character and shape of periodics. I considered material base, task and history of magazines, redactors profiles and authors in context of their influence on periodic shape. I characterized permanent columns and thematic cycles and also I made contents (thematic structure) and formal-publishing analysis. The most important parts of last one are: graphic design, typographical arrangement, binding, illustrating material (photographies, cartographical materials, tables, drawings and sketches), imprint, influence range (circulation, distribution area, subscription types and receivers), format, size, pagination, prize, text breaking, printing base (printing houses), quality and durability of paper and advertisements. Size of parts dedicated to particular titles are matching their publishing cycle and periodization.

Study is closed by last part, ending. Bibliography of used literature, frequency index of authors who were publishing in mentioned titles and illustration material is fulfillment to this study.

In my work I discussed in details problem of publishers and sections of documentary (bibliographical) character, published in the pages of central self-government unions's press. I thoroughly analysed sections *Tablettes Dokumentaires Municipales*, *Autonomie Municipale* and *Bibliografię Miast Polskich* appearing in „Samorząd Miejski”, *Przewodnik wśród Książek* and *Oceny i Sprawozdania* from „Samorząd”, *Bibliografia*, *Zagadnienia Samorządowe w Prasie* and *Przegląd Piśmiennictwa* in „Samorząd Terytorialny” and also publications like *Bibliografia dotycząca działalności samorządu w zakresie oświaty pozaszkolnej* and *Bibliografia literatury o gminie wiejskiej*. Many times elaborations of these sections, documental publications and bibliographies were their first analysis. Never till today they weren't noticed and characterized by bibliographical history researchers and they are very valueable bibliographical relic in many respects.

Issue of central press of self-government unions which I discussed in this treatise wasn't so far subject of scientific research which involves that there is lack of systematical elaboration. There are only a few pieces of information about magazines which exists only in collective publications where they have general character and are only superficial. The presented work, although is significantly widening current knowledge about self-government press, doesn't aspire to overall perspective of this subject and has ambitions to show - on three chosen examples - constitutive elements of magazines owned by central self-government unions. Maybe this will be an inspiration to further research into self-government press in The Second Republic of Poland.

KAROL MAKLES

Die Presse der Zentralselbstverwaltungsvereinigungen in der II. Republik Polen

Zusammenfassung

Zum Gegenstand der Studie wird die in den Jahren 1919-1939 erscheinende Presse der Zentralvereinigungen der territorialen Selbstverwaltung. Es sind die Periodika von den interkommunale Einheiten vereinigenden gesamtpolnischen Selbstverwaltungsorganisationen, d.i.: Bund der Polnischen Städte, Bund der Landgemeinden der II. Republik Polen und die ihren Namen verändernde Organisation der Kreisselbstverwaltungen: Bund der Kreislandtage der II. Republik Polen, Kreisselbstverwaltungsverband und Landkreisbund der Republik Polen.

An das oben genannte Thema waren die Forscher jahrelang nicht interessiert. Auch heute wissen wir sehr wenig vom verschiedenen Charakter der Publikationen, obwohl das Thema endlich synthetisch behandelt werden sollte. In Anbetracht der Mängel entschloss sich der Verfasser, die Presse der Zentralselbstverwaltungsvereinigungen zu untersuchen und auszuarbeiten. Genau betrachtete er die von gesamtpolnischen Kreisorganisationen herausgegebene Wochenzeitschrift „Selbstverwaltung“ (1919-1939), die Monatszeitschrift der Stadtaktivisten „Stadtselbstverwaltung“ (1921-1939) und die dem Kommunalleben gewidmete Quartalschrift „Territoriale Selbstverwaltung“ (1929-1939). Diese Zeitschriften sind für gesamtpolnische Selbstverwaltungspresse der Zwischenkriegszeit besonders repräsentativ, denn sie waren mit den größten damaligen Selbstverwaltungsorganisationen verbunden und exemplifizierten auch verschiedenerlei Periodika: Wochenblatt, Monatsblatt und Quartalschrift. Mit der Typologie der Erscheinungsfrequenz der Zeitschriften geht die Typologie deren informatorischen, populärwissenschaftlichen und wissenschaftlichen Charakters einher.

Aus Rücksicht auf spezifischen Gegenstand der vorliegenden Abhandlung hat der Verfasser als seine Forschungsmethode die historisch-bibliologische Studie samt entsprechenden Forschungstechniken gewählt und er betrachtet die einzelnen Periodika hinsichtlich der Geschichte und der Pressefunktion. Die von ihm ausgewählten Methoden werden am häufigsten von der Zeitungswissenschaft angewandt.

Da die Periodika kontextunabhängig nicht erforscht werden sollten, bemüht sich der Verfasser in sechs Teilen seiner Arbeit die Hauptproblematik möglichst weitläufig aufzufassen, d.h. er beschränkt sich nicht nur auf ausgewählte Zeitschriften, sondern nimmt auch deren einheimische kulturgeschichtliche Zusammenhänge – die Presse der den einheimischen und europäischen Traditionen entsprungenen Selbstverwaltung in Angriff.

Die Abhandlung hat einen problemchronologischen Charakter. Im ersten Teil – *Einleitung* – wird der Terminus „Selbstverwaltungspresse“ geklärt. Berücksichtigt werden außerdem

die Selbstverwaltungstradition und die Zentralvereinigungen als historischer Blick für die infolge der Erlangung der Unabhängigkeit Polens entstandenen polnische Verwaltung und polnische Staatsinstitutionen. Der Verfasser erörtert auch die Gründung und die Tätigkeit des Bundes der Polnischen Städte und des Bundes der Kreislandtage.

Im zweiten Teil versucht der Verfasser, die gesamtpolnische Selbstverwaltungsveröffentlichungen auf dem Pressemarkt zu lokalisieren. Besprochen werden hier: der statistische Zusammenhang, die verlegerische Geografie und die Rechtslage der damaligen Zeitschriften der zentralen Selbstverwaltungsverbindungen.

Drei weitere Teile betreffen die Titel: „Selbstverwaltung“, „Stadtselbstverwaltung“ und „Territoriale Selbstverwaltung“. Der Verfasser schildert ihre Genese und die mit deren Entstehung verbundenen Umstände, und nennt frühere Formen der Zeitschriften, die die endgültige Form beeinflusst haben. Genannt werden auch die wirtschaftliche Grundlage, die Aufgaben und die Geschichte der einzelnen Periodika, die Redakteuren und die Autoren als auch deren Einfluss auf die Zeitschriftform. Der Verfasser charakterisiert unveränderliche Teile und thematische Zyklen, und analysiert den Inhalt (Themenstruktur) und formalverlegerische Fragen. Die wichtigsten Elemente der Letztgenannten sind: das Layout, typografisches System, der Rahmen, illustratives Material (Fotos, kartografisches Material, Tabellen, Zeichnungen und Skizzen), Fußzeile, Auswirkungsausmaß (Auflage, Pressevertriebsbereich, Abonnementsart und Empfänger), Format, Volumen, Paginierung, Preis, Textumbruch, polygrafische Grundlage (Druckereien), Papierqualität und Papierfestigkeit als auch Werbeanzeigen. Die den einzelnen Titeln gewidmeten Textteile stehen im Einklang mit deren Veröffentlichungszyklus und Periodisierung.

Die Studie beenden: letzter Teil, Bibliografie, Namenverzeichnis von Zeitungsmitarbeitern und Illustrationen.

In seiner Abhandlung erörtert der Verfasser ausführlich die mit dokumentarischen (bibliografischen) Publikationen und Zeitungsteilen verbundenen Fragen, welche in den Spalten der Presse von Selbstverwaltungsvereinigungen veröffentlicht wurden. Gewissenhaft analysiert er die in der „Stadtselbstverwaltung“ erscheinenden Teile: *Tablettes Documentaires Municipales*, *Autonomie Municipale* und *Bibliografie der Polnischen Städte*; die in „Selbstverwaltung“ erscheinenden Teile: *Führer unter Büchern*, *Urteile und Berichte*; folgende Teile der „Territorialen Selbstverwaltung“: *Bibliografie*, *Selbstverwaltungsfragen in der Presse* und *Presseschau* und solche Publikationen, wie: *Die die Tätigkeit der Selbstverwaltung im außerschulischen Bildungswesen betreffende Bibliografie* und *Bibliografie der Literatur über Landgemeinde*. Manche von diesen Teilen, dokumentarischen Publikationen oder Bibliografien werden hier zum ersten Mal behandelt. Obwohl sie oft ein wertvolles bibliografisches Denkmal sind, wurden sie bisher von den Forschern der Bibliografiegeschichte nie bemerkt und untersucht.

Das von dem Verfasser behandelte Thema der Presse der Zentralselbstverwaltungsvereinigungen wurde noch nie zum Gegenstand der wissenschaftlichen Forschungen, es fehlt also eine systematische Abhandlung darüber. Vereinzelt Informationen über Zeitschriften findet man nur in Kollektivpublikationen, wo sie leider nur allgemein und oberflächlich angesprochen werden. Die vorliegende Studie betrachtet das Problem zwar nicht ganzheitlich, doch sie erweitert beträchtlich das bisherige Wissen über die Selbstverwaltungspresse. Der Verfasser hat das Bestreben, an drei Beispielen die konstitutiven Elemente der zu zentralen Selbstverwaltungsvereinigungen gehörenden Zeitschriften darzustellen. Seine Arbeit mag auch eine Inspirationsquelle für weitere Forschungen über die Selbstverwaltungspresse in der II. Republik Polen werden.

Projekt okładki i stron działowych
ANNA SZCZĘŚNIAK

Redakcja i korekta
OLGA NOWAK

Projekt layoutu i łamanie tekstu
BEATA KLYTA

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2254-4
(wersja drukowana)
ISBN 978-83-8012-152-2
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 25,5 Ark. wyd. 30,0
Papier Alto 80 g, 1,5 Vol. Cena 50 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

WYCHOWAŁI NA MIEJSCACH
WYCHOWAŁI NA MIEJSCACH
WYCHOWAŁI NA MIEJSCACH

Doskonała
 oraz ekonomiczna
OPONA I DETKA
FISK
 FABRYC WARSZAWA

DRZEWA I KRZEWY
 w całości
 w całości
 w całości

PRENUMERA 5 ZŁOTYCH
NUMER POJEDYNYCZY
KONTO CZEKOWE POCCZ. KASY

Centrala Wytwarzania Kamionków
 Warszawa ul. Marszałkowska 95 tel. 5 04
 WYBÓRÓW KAMIONKÓW

Doskonała oraz ekonomiczna OPONA I DETKA FISK
 FABRYC WARSZAWA

ZDROWE PIĘKNE TANIE
Drzewa i Krzewy
 OWOCOWE PARKOWE
 ALEJOWE IGLASTE
 BYLINY ORAZ ROZE

SAMORZĄD MIEJSKI
SAMORZĄD POWIATOWY

MIĘSIĄCE KREDYT 24 MIESIĄCE
Ford
"AUTOMOTOR"

TREŚĆ Nr. 18.
 1) Nowe ograniczenia.—B. Basiński. 2) Projekt rządowy ustawy o powiat związków komunalnych.—D. M. Jaroszyński. 3) Życie samorządowe.—a) Dobry przykład, jak działa gmina zbiorowa, a jak jednostek. b) Z gmin i powiatów. c) Samorząd. d) Samorząd. e) Samorząd. f) Samorząd. g) Samorząd. h) Samorząd. i) Samorząd. j) Samorząd. k) Samorząd. l) Samorząd. m) Samorząd. n) Samorząd. o) Samorząd. p) Samorząd. q) Samorząd. r) Samorząd. s) Samorząd. t) Samorząd. u) Samorząd. v) Samorząd. w) Samorząd. x) Samorząd. y) Samorząd. z) Samorząd.

OD REDAKCJI
 Podajemy do wiadomości naszych prenumeratorów u
 celem zapewnienia odpoczynków urlopowych pracowników re
 dakcji i administracji "Samorządu Miejskiego", czujemy się obawie
 w dniu 15 lipca i 15 sierpnia b. r. nie ukazać się natomiast 1 sierpnia
 i 1 września b. r. wydany numery podwójne, jak to miało miej
 u ubiegłych latach

Szybka, wygodna i tania

"PIONIER"
 Wyszukane ul. Kroczyńska 71
 Warszawa, ul. Kroczyńska 71
 Warszawa, ul. Kroczyńska 71

24 MIESIĄCE KREDYT 24 MIESIĄCE
Ford
"AUTOMOTOR"
 Radom Żeromskiego 66

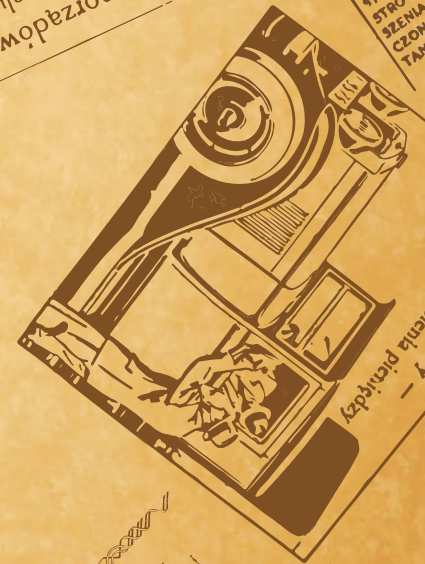
G. M. C. AUTOBUSY
 General Motors w Polsce Warszawa

"SAMORZĄD"
 za prenumeratę
 prosimy nadysłać
 za prenumeratę

Samochody osobowe
509
6 cylindrów
520
521
525

To synonim
Trwałości **Ekonomiczności** **Taniści**

Autobusy
14 18-24-32-40

OPATKO
OPATKO
OPATKO

OD ADMINISTRACJI
OSZCZĘDNOŚĆ DO DRÓG
DO BOGACTWA

PRENUMERATA KWARTALNA
5 ZŁOTYCH POLSKICH
NUMER POJEDYNYCZY 50 GROSZY
KONTO CZEKOWE POCCZ. KASY

SAMORZĄD
OGŁOSZENIA ZWYKŁE ZA TEKSTEM
STROMA—10 ZŁ. POL. OGŁOSZENIA CYFROWE ILL.
STROMA—10 ZŁ. POL. OGŁOSZENIA CYFROWE ILL.
SZENIA ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH 10 ZŁ. POL.
CZONE BEZPOŚREDNIO DO ADMINISTRACJI 10 ZŁ. POL.
TANIEJ. OGŁOSZENIA. NADESŁANE BEZ PODANIA
WYMIARU. DRUKUJE SIĘ, NA 1 I 4 STRONIE.

BOK VI **AWASZSRAW** **08-02** **1921**

POLSKI FIAT S.A.
 Biuro ogólnokrajowe i centralne warszawskie
 Warszawa, Hotel Europejski
 Biuro ogólnokrajowe i centralne warszawskie
 Warszawa, Hotel Europejski

SAMORZĄD
WYDAWCA MIĘSIĄCZNIK POLSKICH
WYCHOWAŁI NA MIEJSCACH
WYCHOWAŁI NA MIEJSCACH

Do Sejmików Powiatowych i Zarządów Gminnych

W celu zebrań odpowiedniego materiału do wydawnictwa o samorządzie powiatów i gmin zwracają się z prośbą o przesłanie następujących № № „Samorządu” wraz z dodatkami „Nasze Ciągnięty” z roku 1920. № № 1, 2, 3, 4, 5, 19, 21, 22, od 29 do 30 włącznie, 31 i 39 do Administracji „Samorządu” ul. Tainej № 1 dla Z. R.

OD ADMINISTRACJI.

SAMORZĄD MIEJSKI

ORGAN ZWIĄZKU
MIAST POLSKICH

WYCHODZI
DWA RAZY NA MIESIĄC

WYDAWCA
ZWIĄZEK MIAST POLSKICH
REDAKTOR
MARCELI POROWSKI

Samochód ciężarowy —
maszyną do robienia pieniędzy

Pracownicy w autobusie G.M.C.

Szybka,
wygodna i tania

komunikacja za pomocą
autobusów G.M.C.

Autobusy G.M.C. są to niezawodne i bezpieczne pojazdy, najnowocześniejsze i najwygodniejsze. Ich konstrukcja jest tak przemyślana, że nie ma żadnych trudnych części. Dzięki temu ich eksploatacja jest bardzo łatwa i tania. Ponadto, autobusy G.M.C. są bardzo wygodne i szybkie. Dzięki temu, podróżowanie nimi jest bardzo przyjemne. Wszystkie autobusy G.M.C. są wyposażone w najnowsze silniki i sprzęt elektryczny. Dzięki temu, ich eksploatacja jest bardzo łatwa i tania. Ponadto, autobusy G.M.C. są bardzo wygodne i szybkie. Dzięki temu, podróżowanie nimi jest bardzo przyjemne.

Wszystkie autobusy G.M.C. są wyposażone w najnowsze silniki i sprzęt elektryczny. Dzięki temu, ich eksploatacja jest bardzo łatwa i tania. Ponadto, autobusy G.M.C. są bardzo wygodne i szybkie. Dzięki temu, podróżowanie nimi jest bardzo przyjemne.

Najlepsze wyposażenie autobusów G.M.C. to najnowsze silniki i sprzęt elektryczny. Dzięki temu, ich eksploatacja jest bardzo łatwa i tania. Ponadto, autobusy G.M.C. są bardzo wygodne i szybkie. Dzięki temu, podróżowanie nimi jest bardzo przyjemne.

Upewnij się, że autobus G.M.C. jest najlepszym wyborem. Dzięki temu, jego eksploatacja jest bardzo łatwa i tania. Ponadto, autobusy G.M.C. są bardzo wygodne i szybkie. Dzięki temu, podróżowanie nimi jest bardzo przyjemne.

G. M. C. AUTOBUSY

General Motors w Polsce Warszawa

W. R. Warszawa, 28 grudnia 1921 r. 6 43

SAMORZĄD

Tygodnik Zrzeszenia Samorządów Powiatowych
(„Związek Sejmików”)

Nowe urządzenie herbaty
HERBATY
edycja oryginalna
EDMUNDA RIEDLA

Więcej o książce

CENA 50 ŻŁ
(+ VAT)

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-8012-152-2

KAROL
MAKLES

PRASA CENTRALNYCH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH
W DRUGIEJ RZECZYPOSPOLITEJ

